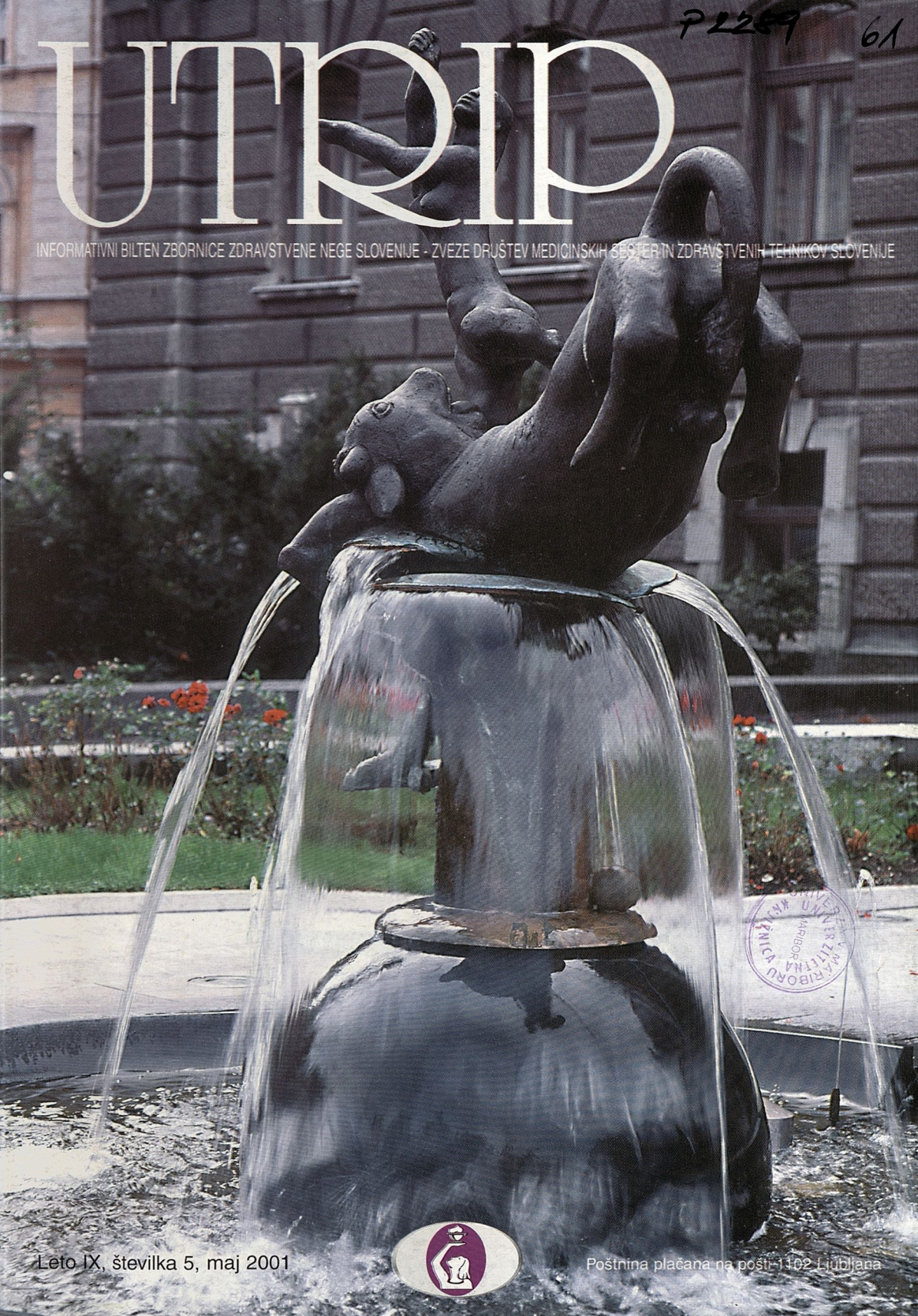

P 2259 61

UTRID

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH ŠESTERIN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOVIK SLOVENIJE

Leto IX, številka 5, maj 2001

Poština plačana na pošti 1102 Ljubljana

Comfeel :

Inovativni izdelki za nego rane

Biatain

Visokokakovostna 3D penasta obloga za učinkovito in enostavno nego rane brez zapletov.

Nelepljive obloge:

Zaradi posebne strukture se izloček tudi pod kompresijskim povojem bistveno manj širi lateralno na robove rane.

Imajo zelo visoko vpojnost.

Ne povzročajo alergičnih reakcij.

Ne puščajo nikakršnih ostankov v rani.

Tudi za diabetične rane.

	kat. št.	premer	pakiranje
•••••	3410	10x10 cm	10
•••••	3413	15x15 cm	5

Lepljive obloge:

Lepljivi del je iz do kože prijaznega stanjšanelega hidrokoloidea **Comfeel**.

Tudi za diabetične rane.

	kat. št.	premer	pakiranje
•••••	3420	12x12 cm	10
•••••	3423	18x18 cm	5

Coloplast A/S
Podružnica Ljubljana
Prušnikova 1, 1210 Ljubljana
telefon: (01) 512 74 40
telefax: (01) 512 57 39
E-pošta: simkr@coloplast.com
www.coloplast.com
www.sanolabor.si/coloplast

Comfeel in Biatain sta registrirani blagovni znamki družbe Coloplast A/S DK-3050 Humlebaek, Danska

Atrauman se ne lepi na rano.

Atrauman je fina tanka mrežasta obloga, prepojena z nevtralnimi mazilom in ne vsebuje živalskih maščob. Pri menjavi ne povzroča bolečin in poškodb granulacijskega ali novo nastalega epitelnega tkiva. Atrauman uporabljamo skupaj s sekundarno oblogo, ki vpija izločke iz rane.

Merit d.o.o. Uvoznik in ekskluzivni zastopnik medicinskih izdelkov Hartmann,
Šmartinska 130, 1000 Ljubljana, Slovenija, tel.: +386 1 548 37 10, fax: +386 1 548 55 37 46

delo zbornice-zveze

- 6 12. REDNA SKLUPŠČINA ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE – ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE
17 APRIL NA ZBORNICI – ZVEZI

ICN

- 18 IZ ICN – MEDNARODNEGA SVETA MEDICINSKIH SESTER

iz društev

- 21 STROKOVNO SREČANJE UROLOŠKIH MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NA 8. SLOVENSKEM UROLOŠKEM SIMPOZIJU V VELENJU
22 ETIKA IN POSLOVNA KULTURA V ZDRAVSTVENI NEGI
24 STROKOVNO POTOVANJE V JUŽNO NEMČIJO-BISERI ROMANTIČNE CESTE
25 STROKOVNO SREČANJE Z VOLILNIM OBČNIM ZBOROM

iz sekcij

- 26 8. STROKOVNO SREČANJE VNETNI PROCESI NA SRCU
26 STROKOVNO SREČANJE VNETI PROCESI NA SRCU
27 STROKOVNI SEMINAR, HEPATITIS
27 POROČILO S STROKOVNE UČNE DELAVNICE ICM
28 5. MAJ - MEDNARODNI DAN BABIC
28 POROČILO S STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER - BABIC V POSTOJNI
29 9. POSVETOVANJE O TEORII IN PRAKSI ZDRAVSTVENE NEGE
30 UVOD V ALTERNATIVNE METODE ZDRAVLJENJA
31 VARNOST BOLNIKA Z BOLEZNIMI KRVI IN KRVOTVORNIH ORGANOV V ČASU ZDRAVLJANJA V BOLNIŠNIC
33 SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV URGENTNE MEDICINE
34 POROČILO S 13. STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE MS IN ZT V ENDOSKOPIJI, KI JE POTEKAL 22. IN 23. MARCA V KRANJSKI GORI V HOTELU KOMPAS

z mednarodnih srečanj

- 35 IZOBRAŽEVALNI SEMINAR AO ZA OPERACIJSKO OSEBJE 2000- DAVOS

in memoriam

- 37 V SPOMIN

razmišljanja

- 38 VODA JE ŽIVLJENJE
39 OBČUTILA SEM

mi med seboj

- 40 OPIATI

s humorjem je lažje in lepše

- 42 "BABIŠKA"

obvestila

- 44 INŠTITUT ZA VAROVANJE ZDRAVJA REPUBLIKE SLOVENIJE
45 UPANJE V ČASU HUDE BOLEZNI
46 SEMINAR O LAJŠANJU BOLEČINE PRI TEŽKO BOLNEM

udeležili smo se

- 48 OBISKALI SMO MEDNARODNI SEJEM ZOBOZDRAVSTVENE OPREME I D S V KOELNU OD 28.03. DO 31. 03. 2001

iz delovnih sredin

- 49 MOBILNOST ZA ZDRAVO STAROST

- 50 **srečanja v tujini**

NAVODILA ZA OBJAVO ČLANKOV V UTRIPU

Rok za oddajo prispevkov za objavo v informativnem biltenu Utrip je do 25. v mesecu. Utrip izhaja med 12. in 15. v mesecu. Članki naj bodo natipkani ali računalniško izpisani tako, da je 30 vrstic na eni strani in s 60 znaki v vrsti. Članki naj ne presegajo 4 tipkanih strani. Avtorje naprošamo, da poleg izpisa oddajo tudi disketo in po največ dve sliki na prispevek. Poleg tega naj avtorji navedejo svoj priimek in ime, naslov bivanja in telefonsko številko, na katero bodo dosegljivi za morebitne razgovore glede objave članka. Slike, ki so priložene k člankom, naj bodo opremljene z besedilom ter priimki in imeni oseb na sliki. Rokopisov ne vračamo. Prispevkov ne honoriramo.

Uredništvo

UTRIP

INFORMATIVNI BILTEN

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER
IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

ODGOVORNA UREDNICA: Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Irma Antončič, Bojana Filej, Irena Istenič,
Petra Kersnič, Veronika Pretnar Kunstek

LEKTORICA: prof. Cvetana Tavzes

PREVAJALEC: Primož Trobevšek

NAKLADA: 12000 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP, Ljubljana, Vidovdanska 9
telefon, telefaks: 01/ 2316-055,
tajništvo Zbornice - Zveze
telefon, telefaks: 01/ 4344-903, naročnine, računi
e-mail: zveza.med.sester@siol.net
žiro račun: 50101-678-48641

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,
tel.: 01/ 5461-800, 5408-202, faks: 5400-315
e-mail: anonsa@anonsa.si

PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING d.o.o., Vrhnika, Krožna pot 2
tel.: 01/ 7557-850, faks: 01/ 7557-855
e-mail: starling@siol.net

TISK:

Tiskarna POVŠE, Povšetova 36 a, Ljubljana,
tel./faks: 01/ 2301-542,

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Jaka Bregar

Utrip je glasilo – informativni bilten Zbornice zdravstvene nege Slovenije – Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Revija izhaja 11-krat letno. Letna naročnina za nečlane je 4500 sit, člani plačujejo naročnino za Utrip s članarino, od katere se obračunava in plačuje 8-odstotni davek na dodano vrednost.

MODRO-BELA HALJA

Modro–belo haljo nosim
v prsih poraja se radost,
da smem opravljati to delo,
kar za mnoge je modrost.

Modrost pa ni le modra halja,
modrost je več – v nas živi
modrost srce je naše,
ker drugemu pomagati želi.

Ko se borimo za življenje,
pozabimo na svoje trpljenje
naj bo človek star ali mlad,
zanj zdravje največji je zaklad.

Zato borimo se,
olajšajmo bolniku trpljenje,
saj nikoli ne vemo
kar prinaša nam življenje.

Anica Macele – KOLAR

12. REDNA SKUPŠČINA ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE – ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

24. april 2001

12. redna skupščina se je že po tradiciji odvijala v dvorani Krke v Ljubljani, kjer vsakič znova dokazujejo, da je med njihovimi pomembnejšimi aktivnostmi skrb za dobro počutje in pripravljenost sodelovanja z organizacijami, ki združujejo poklice v zdravstvu.

Vodstvo Zbornice - Zveze - od leve proti desni
Peter Požun - podpredsednik za splošne zadeve,
mag. Bojana Filej - predsednica,
Petra Kersnič - generalna sekretarka,
Darinka Klemenc - podpredsednica za koordinacijo
regijskih društev in
Livio Kosina - podpredsednik za koordinacijo
strokovnih sekcij.

Skupščino je otvorila Petra Kersnič, generalna sekretarka, z besedami Cicerona, ki je zapisal "Težko je povedati, kako pridobi ljudi prijazna in vljudna beseda". V njegovih besedah je našla iztočnico za besede ustvarjanja medsebojnih odnosov, ki so zdaj bolj kot kdaj koli prej

temelj za dobro, produktivno in strokovno delo. Povedala je, da se prav v današnjem dnevu poslanci odločajo o spremembah Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki naj bi zagotovile oziroma ustvarile pogoje za delovanje zbornic drugih zdravstvenih delavcev, razen zdravnikov in lekarnarjev, ki so že opredeljene z zakonom. Zagotovo, je dejala uvodničarka, smo v strokovni javnosti zdarsvtvene nege v veliki prednosti - naloge, ki smo si jih z ustanovitvijo Zbornice zdravstvene nege 15.12.1992 določili in zapisali v naš statut, izvajamo oziroma udeležujemo.

Skupščino je pozdravila generalna sekretarka Sindikata delavcev v zdravstveni negi, gospa Flory Banovac, in izrazila posebno zadovoljstvo ob tesnem sodelovanju pri reševanju problematike, ki je vse pogostejša tako na delovno-pravnem področju kakor tudi na strokovnem in organizacijskem področju. Sodelovanje obeh organizacij pomeni združevanje moči in hitrejšo reševanje zapletov in vprašanj, s katerimi se soočajo naši člani.

Flory Banovac - generalna sekretarka Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije

V skladu z 11. členom poslovnika o delu skupščine je Upravi odbor 12. redni skupščini predlagal v imenovanje **delovno predsedstvo v sestavi** Petra Kersnič - predsedujoča, Mira Bažec - članica in Peter Požun - član; **volilno komisijo v sestavi** Milica Lahe predsednica, Bojana Zemljič - članica in Tatjana Verhovnik - članica; **verifikacijsko komisijo v sestavi** Nada Butinar - predsednica, Magda Brložnik - članica in Zdenka Polanec - članica; **za zapisnikarico** Nušo Mlakar **in overovateljci zapisnika** Marto Gantar in Marjano Vengušt. Poslanci so soglasno izvolili organe skupščine.

Nada Butinar, predsednica verifikacijske komisije, je poslancem poročala, da je na skupščini 54 poslank in poslancev od skupaj 55, s čimer so bili ustvarjeni pogoji za delo 12. redne skupščine.

V uvodu je predsedujoča poudarila, da so vse poslanke in poslanci poleg gradiv, določenih s poslovníkom o delu skupščine, prejeli tudi zbirnik poročil, kateremu niso bila priložena poročila o delu strokovnih sekcij. Program 12. redne skupščine je potekal po dnevnem redu.

POROČILA O DELU

mag Bojana Filej

POROČILO O DELU UPRAVNEGA ODBORA od 15. 2. 2001 do 24. 4. 2001

Ni še mnilo 100 dni, ki jih imajo običajno na voljo novoizvoljeni v poslovnem ali političnem svetu, da podajo prvo poročilo o tem, česa so se lotili in na kakšen način. Ne glede na to je delo v upravnem odboru potekalo zelo intenzivno, saj je Upravni odbor kot organ Zbornice-Zveze, ki vodi delo v času med dvema skupščinama, od volitev pa do zdaj zasedal na petih rednih sejah ter sprejel okoli 80 sklepov. Koncept sej se postopno spreminja, saj menim, da je potrebno poudariti vsebino razprav in ne toliko tiste točke dnevnega reda, ki se nanašajo na operativne naloge, določene s statutom.

Natančno smo pregledali program dela, ki sem ga predstavila ob kandidaturi za predsednico, in ga operacionalizirali tako, da smo opredelili možnosti njegove realizacije in seveda postavili določene prioritete. Kot prednostno nalogo smo si postavili sestanek z ministrom, za katerega smo določili vsebine, o katerih želimo z njim razpravljati oziroma nanje opozoriti. Te vsebine so: zakon o zdravstveni dejavnosti, javno pooblastilo strokovnega nadzora, sprejemanje resolucije Svetovne zdravstvene organizacije, evropska strategija izobraževanja, razvoj informacijskega sistema za zdravstveno nego in njegovo vključevanje v celovit zdravstveno informacijski sistem, itd.

Odločili smo se tudi, da bomo del kongresa zdravstvene nege namenili sprejemanju programa razvoja zdravstvene nege v Sloveniji. Opredelili smo osnovne dokumente, na katerih bo temeljil. Ti dokumenti so: Nacionalni program zdravstvenega varstva Republike Slovenije - zdravje za vse do leta 2004, Usmeritve razvoja zdravstvene nege v luči zdravstvenih reform v Republiki Sloveniji, Evropska strategija izobraževanja za medicinske sestre, resolucija Svetovne zdravstvene organizacije "Krepitev zdravstvene nege in babištva", zaključki posveta v Preddvoru, evropske direktive in obstoječi Dolgoročni program razvoja zdravstvene nege.

Zelo intenzivno tečejo priprave na posvet v Preddvoru (oblikovanje izhodišč za razpravo),

od katerega si obetamo začetje nadaljnje poti delovanja Zbornice-Zveze, predvsem pa njeno večjo učinkovitost in postavitev izhodišč za nadaljnji razvoj zdravstvene nege v slovenskem prostoru.

Ob predstavitvi direktiv EU, ki so pomembne za medicinske sestre, smo se soočili z izrazom "medicinska sestra za splošno nego". Vladni prevajalski službi smo posredovali dopis, v katerem smo "protestirali" proti uporabi navedenega izraza. Njihova reakcija je bila hitra in potrdili so našo trditev, da je potrebno upoštevati sprejeto terminologijo v državi in ne le strog dobesedni prevod. Usklajevanje se vsekakor nadaljuje.

Opredelili smo strategijo sodelovanja z mednarodnimi združenji in določili osebe, ki nas zastopajo.

Imenovali smo člane komisij za zasebno delo in izobraževanje ter člane uredništev Obzornika zdravstvene nege in Utripa.

Obravnavali smo finančno poročilo za leto 2000 in ugotovili, da smo kar dobro poslovali, kljub temu, da je osnovni in edini stalni vir financiranja (članarina) ostal kar tri leta nespremenjen. Zbornica-Zveza si sicer prizadeva pridobivati tudi druge finančne vire, vendar se je potrebno zavedati, da brez dviga članarine, ne bo možno izpeljati določenih projektov.

V povezavi s finančnim poročilom želim opozoriti na negativno poslovanje nekaterih sekcij, predvsem tistih, ki so tudi že izčrpale vsa solidarnostna sredstva. Upravni odbor je sicer sprejel nekatere predloge sanacije negativnega stanja, vendar če sekcija ne bo pri tem uspešna, bo potrebno razmišljati tudi o zamenjavi predsednice sekcije.

V tem času je Upravni odbor seveda izvajal tudi vse druge naloge, določene s statutom.

Peter Požun

POROČILO O DELU ODBORA REGIJSKIH DRUŠTEV V LETU 2000

Odbor regijskih društev, ki ga sestavljajo zakoniti zastopniki regijskih društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov - podpisnikov *Pogodbe o povezovanju društev v Zvezo društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije* in podpredsednik Zbornice-

Zveze za koordinacijo regijskih društev se je v letu 2000 sestal na petih rednih sejah. V okviru svojih ustanoviteljskih in statutarnih nalog smo na sejah obravnavali zadeve s področja delovanja posameznega regijskega društva in društev kot regijskih povezovalcev, enako tudi krovne organizacije Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije-Zbornice zdravstvene nege Slovenije. Spregovorili smo tudi o zdravstveni negi v širšem prostoru ter vplivu vladnih organov in politike nanjo.

Tako smo na sejah razpravljali o: zakonu o zdravniški službi, kongresnih zaključkih, planu razvoja zdravja, delu laične nege v okviru centrov za socialno delo, sodelovanju s sindikatom, Münchenski konferenci SZO o zdravstveni negi, negovalnih bolnišnicah, predlogom sprememb zakona o zdravstveni dejavnosti ter koalicijski pogodbi. Veliko časa smo posvetili tudi obravnavi in sprejemu aktov Zveze-Zbornice, saj smo o vsakem aktu posebej razpravljali in ga usklajevali. Tekoče smo se seznanjali z delom Upravnega odbora ter delovnih teles in komisij pri Zvezi - Zbornici ter obravnavali tromesečno, polletno ter devetmesečno poslovanje Zbornice-Zveze. Na naši 4. seji smo pričeli s pogovori o volitvah vodstva Zveze-Zbornice v letu 2001 ter v okviru tega vodili odprto kandidacijsko razpravo. V tem letu smo pripravili in sprejeli tudi poslovnik o delu ORD, po katerem sedaj ta organ deluje. Z njim smo natančneje opredelili vsebino in naloge organa ter medsebojna razmerja med člani organa in navzven.

Pregled delovanja društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov nam pove o velikem, tako vsebinskem kot tudi količinskem delu v regijskih društvih. Številna izobraževanja, ekskurzije, okrogle mize, delavnice, strokovna srečanja in druge oblike nadgrajevanja znanj in vedenj pomembno vplivajo na razvoj zdravstvene nege, na dvig kakovosti njenega izvajanja, uspešnejše zadovoljevanje potreb naših varovancev ter zadovoljstvo izvajalcev samih. Poleg teh aktivnosti je v društvih razvita bogata kultura srečevanja, medsebojnega druženja in sodelovanja. Srečujemo se v skupinah za samopomoč, pevskih zborih, likovnih delavnicah, delavnicah sprostitvenih

tehnik, kulturnih večerih, izletih... S tem utrjujemo pripadnost poklicu in stroki ter utrjujemo medsebojne vezi, predvsem pa delamo, s seboj in zase. Tako utrjujemo pot premagovanju stresa, s katerimi se srečujemo, krepimo svoje zdravje in se ga učimo varovati.

V letu 2000 smo skupno obeležili tudi pomembno obletnico, saj je Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja praznovalo 40. letnico delovanja.

Posamezna društva so že sprejela, nekatera pa še oblikujejo svojo zunanjo podobo v obliki zaščitnega znaka, ki jim daje pečat regionalne povezanosti in obenem zunanje prepoznavnosti.

Delovanje društev najbolj sloni na predsednici društva, predvsem pa odgovornost tako za delovanje društva, njegovo vsebino in uspešnost, kakor tudi za poslovanje društev. Pri svojem delu se najpogosteje srečujejo s pomanjkanjem za prevzem posameznih nalog voljnih sodelavcev. Ob tem pa se vsako leto srečujemo z vprašanjem, kako biti še boljši, kaj še novega, boljšega storiti in ponuditi članom. In ob tem vprašanje, ali morda ni obseg delovanja posameznega društva že presegel sposobnosti izvedbe, saj vodenje društva predstavlja zahtevno nalogo poleg že neodložljivih delovnih obveznosti in vsaj želje po ohranitvi dela zasebnega življenja. Življenja za svoje bližnje in zase. Prav gotovo vse predsednice in tudi njihovi najbližji sodelavci zaslužijo zahvalo za ves vloženi trud.

Delo v upravnem odboru Zveze-Zbornice se je v letu 2000 precej uteklo, vse bolj in bolj pa smo se srečevali z velikim obsegom predvsem odločitev, ki jih organ vodenja mora sprejeti. Odločitve so bile vse prepogosto podane v odločanje brez kakovostnih informacij, ki služijo pri odločanju. Včasih smo bili seznanjeni z mnenjem delovnega telesa Zveze-Zbornice že po tem, ko je bila njegova odločitev posredovana zunaj organizacije. To prav gotovo predstavlja veliko nerodnost v delovanju in jo je potrebno nujno odpraviti s sprejemom pravil internega komuniciranja v organizaciji in predstavljanja navzven. Veliko časa smo posvetili sprotnemu spremljanju poslovanja organizacije, v vseh njenih segmentih. Srečujemo se z zapletenimi procesi poslovanja znotraj organizacije, kar pogosto otežuje transparentnost

in globalni vpogled. Vse pogosteje pa so na upravni odbor naslovljeni predlogi, vloge in zahteve po financiranju novih programov ali dejavnosti, ki seveda terjajo sredstva, upravni odbor pa vse intenzivneje razpravlja bodisi o povečanju obstoječih virov oziroma o iskanju novih. Vendar to ne more biti naloga samo upravnega odbora, temveč širše, še posebej pa vseh tistih, ki predlagajo nove vsebine delovanja. Skoraj na vsaki seji razpravljamo o rešitvi res pereče prostorske stiske. Ob tem upravni odbor računa na razumevanje in podporo širšega članstva, predvsem njihovih zastopnikov v predstavniških organih.

V letošnjem letu bo prav gotovo najpomembnejša naloga predaja poslovni/novemu podpredsednici/podpredsedniku Zveze-Zbornice za koordinacijo regijskih društev ter njeno/njegovo vključitev v delo upravnega odbora.

Livio Kosina

POROČILO O DELU KOORDINACIJSKEGA ODBORA STROKOVNIH SEKCIJ ZA LETO 2000

V letu 2000 je Zbornica - Zveza ustanovila že svojo 29. strokovno sekcijo - Sekcijo medicinskih sester v managementu. Razvoj posameznih strokovnih področij zdravstvene nege je razveseljiv in nas seveda navdaja z upravičenim ponosom.

Veliko število strokovnih področij in različnih strokovnih sekcij pa otežuje spremljanje in usklajevanje njihovega dela v smislu uresničevanja interesov krovne organizacije in zdravstvene nege v celoti.

Glavna in najbolj prepoznavna naloga strokovnih sekcij je vsekakor spremljanje lastnega ožjega strokovnega področja, določanje potreb na ožjem strokovnem področju ter načrtovanje in organizacija strokovnih srečanj. Tej nalogi smo posvetili tudi največ naporov pri delu Koordinacijskega odbora strokovnih sekcij v letu 2000. V sodelovanju s Komisijo za izobraževanje smo pripravili vrsto predlogov za strožje oz. bolj dorečene kriterije pri organizaciji strokovnih srečanj, ki jih je Upravni odbor tudi sprejel skupaj z novim Pravilnikom o strokovnih izpopolnjevanjih.

Strokovne sekcije se pri organizaciji soočajo s številnimi težavami. Kotizacije so v dogovor-

jenih višinah in se jih seveda ne more v nedogled višati, ker v delovnih organizacijah primanjkuje denarja za izobraževanje - na drugi strani pa so strokovne sekcije prisiljene tržiti svoja izobraževanja ob boku številnih drugih marketinško usmerjenih organizacij, ki niso obremenjene s prispevki v sklad za izobraževanje ter vedno bolj zahtevnimi vsebinskimi in organizacijskimi kriteriji. Stroški organizacije so tudi v letu 2000 naraščali, število udeležencev se znižuje, sponzorska sredstva pa je vedno težje pridobivati.

Že od leta 1999 KOSS ugotavlja vse večje težave pri poslovanju strokovnih sekcij. Da bi jih čim bolj reševali, je KOSS v teh letih uvedel pri strokovnih sekcijah več sprememb in predlagal vrsto ukrepov tudi drugim organom Zbornice - Zveze. V letu 2000 smo tako olajšali poslovanje strokovnih sekcij v drugi polovici leta tako, da smo jih delno razbremenili plačevanja prispevka v sklad za izobraževanje. Nekatere strokovne sekcije so že v letu 2000 le s težavo organizirale samostojno strokovno srečanje, nekatere pa so se že povezovale in iskale rešitve v soorganizaciji.

V okviru KOSS iščemo skupaj s posameznimi strokovnimi sekcijami rešitve za vsako strokovno področje posebej, saj so si področja zelo različna in možne rešitve številne.

KOSS si je v letu 2000 prizadeval predvsem za usklajevanje med strokovnimi sekcijami in boljše načrtovanje dela. Strokovne sekcije so svoje programe izobraževanj za leto 2001 oddale Komisiji za izobraževanje decembra in objavile v Utripu že januarja. To je mesec prej kot prejšnja leta, kljub temu, da so morali najprej do septembra oz. oktobra uskladiti med strokovnimi sekcijami vse vsebine in šele potem pripraviti predloge strokovnih srečanj. Usklajevanje vsebin je bilo zahtevno in včasih sprejeto tudi z odporom, saj so ga nekateri razumeli kot delno izgubo »strokovne samostojnosti«.

Pri načrtovanju strokovnih izpopolnjevanj pa so strokovne sekcije že upoštevale strožje kriterije, ki so jih tudi sooblikovale.

Začeli smo tudi proces poenotenja kriterijev in zagotavljanja podatkov, ki jih potrebujemo za načrtovanje in ocenjevanje dela strokovnih sekcij.

V letu 2000 so na kar dveh strokovnih

področjih izpeljali kongrese. To sta bili Endokrinološka sekcija in Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v hemat-onkologiji. Kljub nekaterim začetnim težavam sta bila oba kongresa uspešna.

Strokovne sekcije so v letu 2000 izpeljale številna strokovna srečanja, ki so jih udeleženci v anketah zelo dobro ocenili.

Potekala je intenzivna izmenjava izkušenj in tudi proces oblikovanja novih doktrin.

Pri izvedbi strokovnih srečanj v letu 2000 so morale strokovne sekcije zaradi DDV skupaj s strokovnimi službami Zbornice - Zveze uvesti nov način prijavljanja in registracije. Strokovne sekcije so spremembe udeležencem zelo olajšale, zato prijave in registracije tečejo tekoče. KOSS je v letu 2000 aktivno sodeloval pri oblikovanju aktov Zbornice-Zveze.

Opravili smo tudi obsežno popisovanje literature, ki so jo v preteklih letih izdale strokovne sekcije, in zbrali veliko novih - še nikjer registriranih naslovov (skoraj 1000). Seznam je dostopen na spletni strani Zbornice - Zveze.

KOSS aktivno sodeluje pri oblikovanju strategije na področju zdravstvene nege.

Strokovne sekcije so v letu 2000 opravile tudi vrsto drugih nalog. Med drugim so pridobivale nove naročnike za Obzornik zdravstvene nege, pripomogle k prepoznavnosti krovne organizacije in širile mrežo članov regijskih društev.

Petra Kersnič

ŠTEVILO ČLANOV PO DRUŠTVIH NA DAN 31. 3. 2001

DMSZT	redni člani	študenti	upokojenci	skupaj
LJUBLJANA	3709	349	211	4269
MARIBOR	1514	159	45	1718
CELJE	1209		67	1276
KOPER	660		40	700
POMURJE	668		39	725
GORENJSKA	772		48	820
NOVA GORICA	643		87	730
NOVO MESTO	739		27	766
PTUJ - ORMOŽ	438		4	442
SLOVENJ GRADEC	337		23	360
VELENJE	232		1	233
SKUPAJ:				12.039

V evidenci članstva se število članov iz leta v leto povečuje. Od vseh zaposlenih v letu 1999 (13.779) je med člani regijskih društev in Zbornice - Zveze 12.039 ali 87,37 %.

LETO	ČLANI
1994	6.700
1995	8.891
1996	9.851
1997	10.202
1998	11.287
1999	11.710
2000	11.848
2001	12.039

ČLANARINA

V letu 2000 je večina članarine bila poravnana na način plačila preko delovne organizacije z odtegljajem od osebnega dohodka. Okoli 10 % članarine plačujejo člani preko položnic, redko pa člani plačujejo članarino direktno preko blagajne. Zakon o davku je v letu 2000 narekoval izdajo računov o plačani članarini in naročnini za Obzornik zdravstvene nege, ki so jih ob koncu leta prejeli vsi člani in naročniki.

Tudi v letu 2000 smo dosledno uveljavljali sklepe Izvršilnega odbora iz leta 1997, s katerimi so postavljeni kriteriji za ponovno članstvo, ki se glasijo:

1. Ob izstopu in vstopu v tekočem letu je za ponovno članstvo - vpis potrebno plačati članarino od izstopa dalje, kar se dokaže s plačilom po položnici.
2. Če je izstop v preteklem letu ali pred več leti, je za ponovno članstvo - vpis potrebno plačati članarino za preteklih šest mesecev, kar se dokaže s plačilom po položnici.
3. Za takojšnjo včlanitev in izdajo potrdila je potrebno plačati članarino za dva pretekla meseca, kar se dokaže s plačilom po položnici.

Za nami je prvo leto upoštevanja Zakona o davku na dodano vrednost, s katerim so se pogoji in način finančnega poslovanja v skladu z zakonodajo tudi spremenili. Predvsem je to za strokovne službe pomenilo povečanje finančnih in dokumentacijskih postopkov ter vrsto usklajevanj tako na področju notranjih stroškovnih mest (33) kot tudi z vsemi zunanji sodelavci. V strokovnih službah smo si

prizadevali sproti obveščati o spremembah poslovanja, kar je zahtevalo veliko discipline in točnosti, še posebej pri upoštevanju datumskih terminov in natančnosti izpolnjevanja dokumentacije.

PREGLED ČLANSTVA 1.1.2000 - 31.3. 2001 - VPISI / IZPISI

D M S Z T	1.1. 2000	31.3. 2001	VPISI 2000	IZPISI 2000
LJUBLJANA	4215	4269	251	223
MARIBOR	1695	1718	92	87
CELJE	1262	1276	70	30
KOPER	687	700	26	26
POMURJE	703	725	30	21
GORENJSKA	810	820	57	46
NOVA GORICA	725	730	34	10
NOVO MESTO	751	766	37	5
PTUJ - ORMOŽ	440	442	18	7
SLOVENJ GRA.	356	360	14	13
VELENJE	229	233	5	3
SKUPAJ:	11.873	12.039	634	471

PREGLED ČLANSTVA PO REGIJSKIH DRUŠTVIH 1992 - 2000

	1992	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
LJ	2815	2291	3073	3346	3420	3984	4247	4269
MB	1410	970	1330	1433	1483	1646	1722	1718
CE	1118	922	1063	1325	1319	1186	1232	1276
POM.	710	559	627	612	638	688	700	725
GOR.	704	463	607	602	632	764	813	820
KP	310	461	557	647	666	706	688	700
NM	310	313	429	460	494	652	724	766
NG	318	257	409	593	635	673	707	730
SG	402	227	297	310	324	349	356	360
VE	72	167	255	204	221	227	227	233
PT-OR	208	70	244	319	370	412	432	442

PREGLED ZAPOSLENIH V ZDRAVSTVENI NEGI V SLOVENIJI

Zdravstveni statistični letopis za leto 1999 (Vir: Zdravstveno varstvo 2000, letnik 39, suplement 1) izkazuje naslednje stanje zaposlenih po izobrazbi, mestu zaposlitve v zdravstveni negi in stanje zaposlenih po regijah.

Mesto zaposlitve	viš. med. ses. /dipl. med. s.	zdravstveni tehnik
OSNOVNO ZDRAVSTVO		
Zdravstveni dom	859/5	3103
Zasebni izvajalci	54/1	922
SPECIALISTIČNE AMB		
Javni zavodi	92/1	100
Zasebni izvajalci	33/2	168
SPLOŠNE BOLNIŠNICE	807/36	3071
SPECIALISTIČNE BOLNIŠNICE		
Javni zavodi	245/8	697
Zasebni izvajalci	4	8
KLINIKE IN IŠTITUTI	671/4	1851
ZDRAVILIŠČA	19	114
IVZ - ZZV	40/5	61
UPRAVNI ORGANI IN MINISTRSTVA	8	37
SOCIALNI ZAVODI	165/11	1240
IZOBRAŽEVALNI ZAVODI	102/9	44
FARMACEVTSKA INDUSTRIJA		19
OSTALO	29	66

Primerjave s preteklimi leti kažejo, da se povečuje število zaposlenih v korist srednje strokovne izobrazbe in višje strokovne izobrazbe (v letu 1999 je bilo 94 več zaposlenih med VMS/DMS in 248 med ZT). Največje spremembe so v osnovnem zdravstvu, kjer je bilo v letu 1998 3174 ZT, v letu 1999 pa je zaposlenih 4025. Občutna je tudi razlika med zaposlenimi ZT pri zasebnih izvajalcih, pri katerih jih je v letu 1999 za 388 več kot leta 1998. Prav tako se je močno spremenila slika zaposlenih v zdraviliščih - zmanjšalo se je število VMS od 27 na 19 in ZT od 150 na 114. Delno gre tukaj za prehod v zasebno dejavnost celotnih zavodov, delno pa tudi za zmanjševanje dela na področju zdravstvene dejavnosti.

Še vedno v statističnih podatkih ne zaznavamo porasta zaposlenih VMS/DMS, kar bi odražalo ustrezno kadrovske zasedbo na tistih delovnih mestih, kjer se zahteva visoka strokovna izobrazba.

SKUPAJ ZAPOSLENI

1996 = 13.051 VMS - 3.098; ZT - 9.953
 1997 = 13.313 VMS - 3.178; ZT - 10.126
 1998 = 13.447 VMS - 3.125; ZT - 10.322
 1999 = 13.779 VMS/DMS - 3.128/81 ZT - 10.570

Bolničarji:

leto 1996 = 1025;
 leto 1997 = 832;
 leto 1998 = 1072;
 leto 1999 = 931

REGIJSKI PRIKAZ ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBI V LETU 1999:

	VMS/DMS	ZT
LJ	1240/10	3506
MB	466/11	1838
CE	391/24	1440
NG	178/6	559
KP	201/1	740
KR	238/8	838
MS	133/4	677
NM	179/15	590
SG- Ravne	102/2	382

Primerjava regijske razporejenosti kadra kaže v primerjavi z letom 1998 na porast VMS v Mariboru (od 423 na 466) in v Celju (od 374 na 391). Med ZT je porast zaposlenih zaznati v vseh regijah, najbolj v Ljubljani (od 3506 na 4360), v Mariboru (od 1779 na 1838), v Celju (od 1386 na 1440) in v Murski Soboti (od 634 na 677).

Število VMS pa se zmanjšuje v Kranju (od 250 na 238), v Ljubljani (od 1263 na 1240) in v Kopru (od 228 na 201).

Dopisano: Želja po lastnih prostorih, ki jo je želela uresničiti Uprava z aktivnostmi v letu 1999, ni bila uresničena. Finančni zalogaj je in še vedno predstavlja ob razširjenih aktivnostih, povezanih s angažiranjem za lastno zakonodajo, »negovalne bolnišnice«, aktivnosti delovnih skupin - za nenasilje v zdravstveni negi, za oblikovanje »negovalne dokumentacije, uveljavljanje Klasifikacije prakse zdravstvene nege in številnih drugih projektih v sedanji finančni konstrukciji delovanja organizacije težko uresničljivo akcijo. Zaenkrat je iskanje ustreznih prostorov za nakup in na najbolj ustrezni lokaciji predstavljalo finančni vložek, ki ga v

sedanji organizacijski shemi ni videti. Zagotovo bi planiranje takega nakupa terjalo odločitev za zbiranje namenskih sredstev.

Marta Falež

Poročilo je zaradi odsotnosti predsednice Marte Falež podala članica Komisije - gospa Irena Buček Hajdarevič.

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA DODELJEVANJE SREDSTEV IZ SKLADA ZA IZOBRAŽEVANJE MED 10. IN 12. SKUPŠČINO

Komisijo za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje v sestavi Marta Falež - predsednica, Tatjana Verhovnik, Irena Buček Hajdarevič, Slavica Klančar in Petra Kersnič kot članice, je Upravni odbor v skladu s statutom imenoval 30.11.2000 za 4-letni mandat. Komisija je v času med 10. skupščino - to je 15.4.2000 in 12. redno skupščino - to je 24.4.2001, imela dve redni seji in dve korespondenčni seji.

Članice Komisije v prejšnjem sestavu so aktivno sodelovale pri dopolnjevanju in usklajevanju aktov, ki se nanašajo na sklad za izobraževanje. Upravni odbor je v skladu s Statutom, Pravilnikom o uporabi sredstev iz sklada za izobraževanje, Poslovnikom o delu komisije za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje in Pravilnikom o kreditno štipendijskem skladu, ki so bili sprejeti na upravnem odboru 25.10. 2000, sprejel program prioritete izrabe sredstev.

Komisija je v tem času v skladu s Pravilnikom za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje in drugimi akti, ki urejajo to področje, obravnavala:

1. 89 vlog na 15. seji prejšnjega sklica, od katerih jih je pozitivno rešila 78 (sofinanciranje 3. letnika za pridobitev visoke strokovne izobrazbe po merilih za prehode, sofinanciranje diplomskih del, sofinanciranje udeležbe na strokovnih srečanjih doma in v tujini, financiranje izida brošure Nacionalne smernice za zagotavljanje kakovosti v zdravstveni negi);
2. dve vlogi na dveh korespondenčnih sejah (16. in 17. seja prejšnjega sklica) za dodelitev donacijskih sredstev za izobraževanje;
3. 63 vlog na 1. redni seji novega sklica, od katerih je pozitivno rešila 46 (sofinanciranje 3. letnika po merilih za prehode na visoki strokovni

stopnji, sofinanciranje udeležbe - kotizacij na strokovnih srečanjih doma in v tujini).

Seznam prosilcev in seznam dodeljenih sredstev je članom na voljo na sedežu v arhivu Zbornice - Zveze.

Finančno poročilo:

Otvoritveno stanje sredstev s 1.1.2000
1.350.126,64

Priliv iz presežka v sklad do 31.12.2000
6.879.368,01

SKUPAJ 8.229.494,65

Razdeljena sredstva do 1.1.2001
4.900.864,11

STANJE SKLADA NA DAN 1.1.2001
3.328.630,54

Izkoriščena sredstva iz dodelitev 1. seje
1.766.667,70

**STANJE SKLADA NA DAN 24.4.2001
1.561.962,84 sit**

V vsoti sklada na dan 24.4.2001 niso upoštevani tekoči prilivi iz dejavnosti sekcij v letu 2001, ker se sklad formira po finančnem obračunu vsakega strokovnega srečanja.

Pri izrabi sredstev iz sklada za izobraževanje je potrebno posebej poudariti, da so po Zakonu o dohodnini povračila za stroške izobraževanja obdavčena s 25-odstotnim davkom. V skladu z določili Zakona je Komisija imela na voljo tudi manj sredstev za razdelitev med prosilce.

S 1.7.2000 se je v skladu s spremembo Pravilnika o izobraževanju znižal % odvajanja finančnih sredstev iz naslova dohodka od kotizacij strokovnih sekcij v sklad za izobraževanje z 20 % na 10 %. To bo v letu 2001 pomenilo realno 50-odstotno zmanjšanje sredstev sklada. V skladu s 4. členom Pravilnika o delu komisije za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje bo Komisija upoštevala pogoje za dodeljevanje sredstev, kot jih v skladu s politiko organizacije za vsako tekoče leto določi Upravni odbor. Za leto 2001 je Upravni odbor določil prioriteto sofinanciranje podiplomskega izobraževanja s posebnim poudarkom na sofinanciranju doseganja akademskih stopenj izobrazbe ter sprejel pobudo komisije, da je pogoj za pridobitev pravice za kandidiranje na sredstva sklada 5-letno članstvo.

FINANČNO POROČILO O POSLOVANJU ZBORNICE - ZVEZE V LETU 2000

je zaradi odsotnosti računovodkinja gospe Irene Vodlan povzel član Upravnega odbora gospod Peter Požun. Vse poslanke in poslanci so prejeli z Zbirnikom poročil gradivo, ki izkazuje analitično in sintetično analizo poslovanja. Ocena poslovanja kaže, da je Zbornica - Zveza v 99 % realizirala zastavljen plan za leto 2000. Še vedno največji delež na prihodku predstavljajo članarine in na drugem mestu kotizacije, katerih prihodek je enak kot v letu 1999. Predsedujoča skupščini je poudarila, da je finančno poslovanje Zbornice - zveze povezano s 33 stroškovnimi mesti, kar v finančnem smislu predstavlja tudi 33 bilanc. Spremljanje vsakega stroškovnega mesta zahteva natančnost in odgovornost vsakega posameznika - nosilca funkcije tako v upravi kot v strokovnih sekcijah. Na Zbornici - Zvezi letno skupaj beležimo izdajo preko 4000 računov, od katerih jih okoli 20 % terja usklajevanje, obdelamo okoli 1000 pogodb o delu in avtorskih pogodb, poleg tega pa skupne službe servisirajo strokovne sekcije, organe in delovne skupine Zbornice - Zveze. Prav zato Uprava kakor tudi Nadzorni odbor redno spremljata poslovanje.

Jelka Mlakar

POROČILO NADZORNEGA ODBORA 12. REDNI SKUPŠČINI O FINANČNO-MATERIALNEM POSLOVANJU V LETU 2000

Nadzorni odbor v sestavi Jelka Mlakar, Nataša Mlinar, Ljubica Šavnik, Milica Maslo in Polona Zupančič je bil izvoljen na 11. volilni skupščini 15.2.2001 za mandatno obdobje 2001 - 2005. Nadzorni odbor je na svoji 1. seji dne 13.4.2001 pregledal naslednje dokumente, ki izkazujejo rezultate finančno-materialnega poslovanja v letu 2000:

1. Računovodsko finančno poročilo o poslovanju v letu 2000
2. Poslovni uspeh na dan 31.12.2000
3. Poslovni uspeh na dan 31.12.2000 po stroškovnih mestih
4. Bilanca stanja na dan 31.12.2000
5. Sklepi Upravnega odbora in ocena poslovanja v letu 2000
6. Predlogi Odbora regijskih društev z dne 11. 4. 2001

7. Inventurni zapisnik stanja v letu 2000
8. Predlog finančnega načrta za leto 2001

1. Nadzorni odbor predlaga Skupščini, da potrdi finančno poročilo za leto 2000 in sprejme predlagani finančni načrt za leto 2001. Nadzorni odbor soglaša s predlogom delitve presežka.
2. Nadzorni odbor se strinja in podpira predlog Upravnega odbora o povišanju članarin, kotizacij za strokovna srečanja in naročnine za Obzornik zdravstvene nege.

Nadzorni odbor je po pregledu dokumentacije ugotovil, da je finančno poslovanje vzorno in odraža skrb Upravnega odbora in funkcionarjev za racionalno poslovanje, skladno s Statutom in postavljenimi plani in projekti organizacije.

mag. Bojana Filej

PROGRAM DELA ZBORNICE - ZVEZE V LETU 2001-05-03

Načrt dela temelji na podlagi programa dela Zbornice-Zveze, ki sem ga predstavila v kandidacijskem postopku za predsednico, s tem da je Upravni odbor za leto 2001 sprejel naslednje prioritete:

1. Nadaljevali bomo aktivnosti za zaključno usklajevanje predloga Zakona o dejavnosti zdravstvene nege na Ministrstvu za zdravstvo ter za nadaljnje medresorsko usklajevanje.
2. Z Ministrstvom za zdravstvo bomo dorekli javno pooblastilo izvajanja strokovnega nadzora ter s tem v povezavi dokončno dopolnili in uskladili Pravilnik o strokovnem nadzoru s svetovanjem v dejavnosti zdravstvene nege.
3. Izvedli bomo posvet o nadaljnji organiziranosti Zbornice-Zveze in njeni večji učinkovitosti.
4. Sprejeli bomo Strategijo razvoja zdravstvene nege v Sloveniji.
5. Opravljali bomo druge naloge, določene s statutom.

Finančni plan za leto 2001

je podala gene-ralna sekretarka Petra Kersnič. Poudarila je, da vsako, še posebej pa finančno planiranje povezano z "hazardom". Na Zbornici - Zvezi je le to do sedaj imelo vedno srečno roko, še posebej po letu uvedbe DDV, okoli

katerega obstaja še vedno nekaj nejasnosti. Osnova za vzpostavitev plana za leto 2001 je bila realizacija 2000, temu pa so bile priključene ocene stroškov delovanja in projektna planiranja nalog Zbornice - Zveze v letu 2001. Upravni odbor je na podlagi ocene, da se vsota članarine ni dvignila od leta 1999, predla-

gal dvig, s katerim bodo se bodo lahko nadaljevale in finančno pokrile že zastavljene aktivnosti Zbornice- Zveze. Nenazadnje se bodo v letu 2001 naprej odvijale že zastavljene aktivnosti za realizacijo nakupa lastnih prostorov, je povedala Petra Kersnič.

FINANČNI PLAN ZA LETO 2001			
	doseženo 2000	plan 2001	indeks
ODHODKI			
MATERIALNI			
ODHODKI	3.372.686	3.600.000	107
porabljeni material	3.372.686	3.600.000	107
STORITVE	77.720.318	97.000.000	125
najemnine	4.860.148	7.000.000	144
stroški reprezentance	17.776.715	20.000.000	113
storitve v zvezi z dejavnostjo	55.083.455	70.000.000	127
AMORTIZACIJA	1.558.418	1.700.000	109
amortizacija	1.558.418	1.700.000	109
OSEBNI PREJEMKI	68.803.363	75.478.000	110
bruto plače	15.020.393	16.100.000	107
regres	404.373	438.000	108
dodatki zaposlenih avt.honorarji in pogodbe o delu	533.142	540.000	101
potni stroški	33.922.830	36.500.000	108
izobraževanje	16.239.074	19.000.000	117
	2.683.551	2.900.000	108
ODHODKI			
FINANCIRANJA	3.958.202	4.000.000	101
odhodki financiranja	3.958.202	4.000.000	101
OSTALI ODHODKI	2.413.372	2.350.000	97
odpisi terjatev	486.272	500.000	103
stroški prejšnjih let	321.447	350.000	109
sed.vred.odtuj.OS	331.241	100.000	30
ostali stroški	1.009.412	1.100.000	109
humanitarne pomoči in dotacije	265.000	300.000	113
DAJATVE	3.155.560	3.600.000	114
članarine	1.072.596	1.400.000	131
Prisp.in DDV	2.082.963	2.200.000	106
SKUPAJ ODHODKI	160.981.918	187.728.000	117
PRIHODKI			
od članarin	65.765.532	82.500.000	125
od kotizacij	48.347.286	67.700.000	140
od OZN	7.577.944	9.500.000	125
od reklam in oglasov	20.176.381	20.200.000	100
od razstavnih prostorov	9.605.327	10.000.000	104
od prodaje priročnikov	4.170.109	3.000.000	72
od drugih storitev	3.624.799	4.800.000	132
od donatorjev	6.918.106	7.500.000	108
od dotacij	1.490.000	1.500.000	101
od obresti	4.074.096	4.000.000	98
od ostalih prihodkov	3.356.180	500.000	15
SKUPAJ PRIHODKI	175.105.760	211.200.000	121
Bruto presežek poslovnega leta	14.123.842	23.472.000	166
davek od dobička	2.996.856	5.200.000	174
neto presežek poslovnega leta	11.126.986	18.272.000	164
nerazporejeni presežek pret.let	12.869.446	17.117.063	133
SKUPAJ presežek za razdelitev	23.996.432	35.389.063	147
med letom formirani sklad za izobraž.	6.879.368		
PRESEŽ ZA PRENOS V LETO 2001	17.117.064		

Vir: Izkaz uspeha Zbornice zdravstvene nege za poslovno leto 2000
Ljubljana 12.04.2001

Računovodstvo: DABA, Vodlan in drugi, d.n.o.

Irena Vodlan

Poslanke in poslanci v točki dnevnega reda niso razpravljali o poročilih in programih. Predsednica regijskega društva Pomurja, Emilija Kavaš, je v svojem kratkem nagovoru povedala,

da vsa poročila in programi govorijo o odgovornem in racionalnem delu vodstva Zbornice - Zveze, ki se trudi stroko in organizacijo razvijati še naprej.

VOLITVE

Predstavitel kandidatne liste za izvolitev podpredsednice Zbornice - Zveze za koordinacijo regijskih društev je podal v skladu s 12. členom pravilnika o volitvah in imenovanjih Peter Požun in povzel predlog Odbora regijskih društev, ki skupščini podaja kandidatno listo za podpredsednico za koordinacijo regijskih društev, na kateri je edina prijavljena kandidatka Darinka Klemenc. V skladu s 17. in 18. členom Pravilnika o volitvah in imenovanjih so bile volitve neposredne in tajne z glasovnicami. **Predsednica volilne komisije Milica Lahe je razglasila izid volitev za podpredsednico za koordinacijo regijskih društev mandat 2001 - 2005: razdeljenih je bilo 54 glasovnic, glasovalo 54 poslank in poslancev - 52 glasovnic je bilo za kandidatko Darinko Klemenc, dve glasovnici sta bili neveljavni.**

Darinka Klemenc - novoizvoljena podpredsednica

IMENOVANJA

V skladu s 30. členom Statuta je Upravni odbor na pobudo DMSZT Ljubljana predlagal 12. redni skupščini v potrditev za članico statutarne komisije za mandatno obdobje 2001 - 2005 gospo Nado Butinar.

Nada Butinar je bila soglasno imenovana za članico Statutarne komisije.

Nada Butinar in Mojca Čerček med verifikacijo poslnak in poslancev

Sklicatelju 12. redne skupščine je bila posredovana pobuda DMSZT Ljubljana, ki jo je obravnaval Upravni odbor in povzel v predlog za 6. sklep 12.skupščine.

SKLEPI 12. REDNE SKUPŠČINE ZBORNICE - ZVEZE

1. SKLEP

Sprejmejo se poročila o delu organov Zbornice - Zveze v letu 2000.

2. SKLEP

Sprejme se poročilo o finančnem poslovanju in predlagana delitev presežka v letu 2000.

3. SKLEP

Sprejme se program dela Zbornice - Zveze v letu 2001.

4. SKLEP

Sprejme se finančni načrt za leto 2001.

5. SKLEP

Sprejmejo se naslednje zneski:

Članarina - z veljavnostjo od 1. 5. 2001 dalje

- redni člani 13.200 sit letno / 1.100 sit na mesec
- upokojenci 4.800 letno sit / 400 sit na mesec
- študentje 3.600 letno sit / 300 sit na mesec

Kotizacije za strokovna srečanja z veljavnostjo od 1. 6. 2001 dalje

- 1 dan 13.000 sit
- 2 dni 26.000 sit
- 3 dni 39.000 sit

Naročnina za Obzornik zdravstvene nege v letu 2001

- redni naročniki 4.500 sit letno
- št.,dijaki, up.2.000 sit letno
- zavodi 13.000 sit letno

6. SKLEP

Sprejme se sklep, da Komisija za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje na podlagi razpisa v letu 2001 razdeli sredstva v višini 1.000.000 SIT za podiplomsko izobraževanje, s katerim bodo člani dosegli akademske naslove.

Petra Kersnič

APRIL NA ZBORNICI - ZVEZI

Razlaga simbolike številke štiri nam govori o štirici, kot o številu, ki simbolizira ravnotežje, temelj in moč. Je simbol popolnosti, vseobsežnosti in celovitosti. Štiri so strani neba, poznamo štiri lunine mene, so štirje letni časi - nenazadnje so štirje hišni vogali. V mnogih filozofijah in nazorih predstavlja število štiri organizacijski princip. Psihoanalitik Jung je za število štiri dejal, da z njim določamo štiri temeljne človekove funkcije - misel, občutek, intuicijo in čustva.

Kje smo bili in kaj smo delali:

3. april - seja kandidacijske komisije za volitve podpredsednika/ce za koordinacijo regijskih društev

10. april - seja Uredniškega odbora Obzornika zdravstvene nege

11. april - 1. seja Komisije za priznanja

11. april - 11. seja Odbora regijskih društev v Ljubljani

12. april - 1. sestanek Komisije za zasebno dejavnost na področju zdravstvene nege

19. april - 1. sestanek Komisije za izobraževanje

10. in 25. april - seja organizacijskega odbora za pripravo 8. simpozija zdravstvene nege in svečanosti ob 12. maju 2001

17. april - 5. seja Upravnega odbora

19. april - udeležba na Skupščini sindikata delavcev v zdravstveni negi

24. april - 12. redna skupščina Zbornice - Zveze

Dopisano:

Državni zbor je 25. aprila začel z drugo obravnavo hitrega postopka pri odločanju o noveli zakona o zdravstveni dejavnosti. Spremembo zakona določa ustavna odločba, s katero je potrebno določiti obveznosti in kriterije ustanavljanja poklicnih zbornic s področja zdravstva. Po predlagani noveli strokovni nadzor na posameznih strokovnih področjih izvajajo pristojne zbornice ali strokovna združenja v sodelovanju s klinikami, inštituti in drugimi zavosi v soglasju z ministrom za zdravje. Glede na interese različnih zdravstvenih poklicev pa se lahko ustanovijo zbornice ali strokovna združenja kot pravne osebe in delujejo po zakonu o društvih - tako predlog, ki med drugim vključuje tudi opravljanje javnih pooblastil, ki jih določa ministrstvo za zdravje. Ob razpravi je bilo med drugim govora o krovnem zakonu, ki bi urejal področje zbornic v zdravstvu, do tega, da terja Zakon o zdravstveni dejavnosti temeljito prenavo in usklajevanje z evropsko zakonodajo.

Razprava je bila na pobudo poslanske skupine LDS prekinjena in dokončno odločanje o noveli zakona o zdravstveni dejavnosti je predstavljeno na 22. maj.

Spomnimo se:

7. april, svetovni dan zdravja, 22. april - dan zemlje.

dansac

Ob prvi petletnici našega delovanja v Sloveniji želimo vsem našim poslovnim partnerjem obilo zdravja in poslovnih uspehov.

Pfm-s

Pfm-s

Trgovina z medicinskimi proizvodi, d.o.o.

Kolodvorska cesta 2
4000 Kranj (SLO)
Komerčni oddelek:
Ferrarska 14
6000 Koper (SLO)

Telefon: +386 (0)5 630 51 31
Fax: +386 (0)5 630 51 35
E-mail: pfm@siol.net

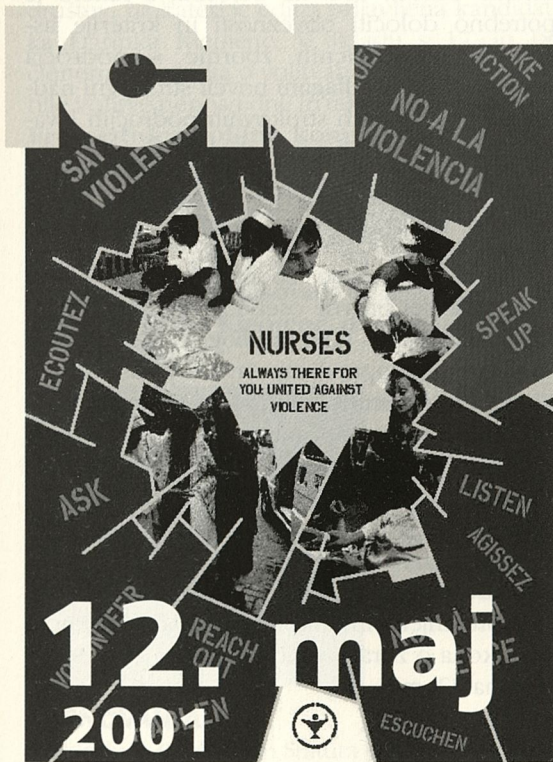
Spletna stran: www.pfm-s.si

Headquarters: pfm AG • Wankelstr. 60 • 50996 Cologne • Germany • www.pfm-ag.de • for Japan: www.pfm.co.jp

Prevod

IZ ICN - MEDNARODNEGA SVETA MEDICINSKIH SESTER

Mednarodni svet medicinskih sester je zveza več kot 120 organizacij medicinskih sester raznih držav, ki predstavljajo na milijone medicinskih sester po vsem svetu. Vodijo ga medicinske sestre v korist medicinskih sester. ICN je mednarodni glas zdravstvene nege in skrbi za kakovostno zdravstveno nego.

»MEDICINSKE SESTRE SO VEDNO TU ZA VAS – ZDRUŽENI PROTI NASILJU«

Mednarodni svet zdravstvene nege o poklicnem stresu in ogroženosti zdravja delavcev

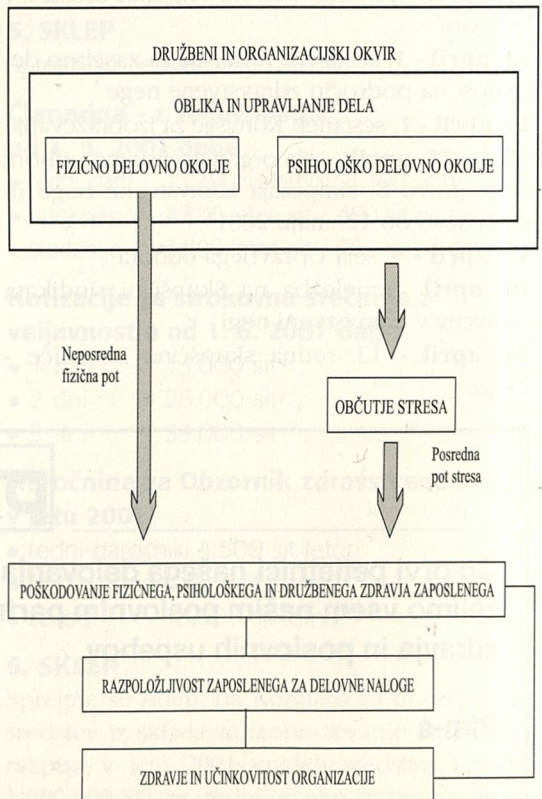
„Veliko je dejavnikov, ki povzročajo stres in bi jih medicinske sestre hitro prepoznale, saj se z njimi srečujejo vsakdan. Sem spadajo zaprta atmosfera, časovni pritiski, preveč hrupa ali nelagodna tišina, nenadni preskoki od intenzivnih k običajnim nalogam, nična toleranca do napak, neprijetni prizori in zvoki, dolgotrajno delo v stoječem položaju.“

Kaj je stres na delovnem mestu?

Stres na delovnem mestu je škodljiva čustvena in telesna reakcija, ki jo povzroča interakcija med delavcem in njegovim delovnim okoljem,

če zahteve delovnega mesta presegajo delavčeve zmožnosti in vire.²

Če smo pod stresom, se naše telo pripravi za “boj ali beg”. Nekateri od pogosto občutenih stanj so zaskrbljenost ali napadi panike, migrena, želodčne težave, bolečine v hrbtu, pospešen srčni utrip, omotičnost, potne roke in suha usta. Določena količina stresa je nujna, da lahko živimo in uživamo v življenju, če pa smo pod stresom kar naprej ali če se z njim ustrezno ne spopademo, v svojih telesih povzročimo obrabo in poškodbe, ki vodijo v fizične in psihične težave, kot sta depresija in hipertenzija.

Slika 1: Tveganje: poti od tveganja do poškodbe

Kaj povzroča stres na delovnem mestu?

- **Delovne razmere:** delo v izmenah in delo ob vikendih, neustrezno nagrajevanje, delovni čas, konflikti, diskriminacija in nevarnosti v delovnem okolju.
- **Odnosi na delovnem mestu:** kakovost odnosov z ljudmi na enakovrednih položajih, podrejenimi ali nadrejenimi.
- **Spopadi med vlogami in dvoumnosti:** nezadostno definirane vloge, funkcije, pričakovanja in dolžnosti.
- **Organizacijska struktura in vzdušje:** politika in praksa komuniciranja, večje spremembe na delovnem mestu, kultura organizacije in pomanjkanje sodelovanja pri sprejemanju odločitev.
- **Odnos delo - dom:** neskladnost zahtev glede časa in pričakovanj.
- **Poklicni razvoj:** nezadostna izraba znanja in veščin ali neuspeh pri doseganju ciljev, prehod na položaj, ki ne ustreza znanju in veščinam ter interesom posameznika, negotovost glede pričakovanj na delovnem mestu, bojazen pred izgubo dela in pomanjkanje priložnosti za učenje in napredovanje.
- **Narava dela:** količina potrebne fizične in čustvene zdržljivosti, delovne obremenitve in hitrost dela.

Glavni viri stresa pri medicinskih sestrah⁵

- Soočanje s smrtjo in umiranjem.
- Nesporazumi s kolegicami, vključno z nadrejenimi in drugimi strokovnjaki v zdravstveni negi.
- Neustrezna priprava za soočanje s čustvenimi potrebami pacientov in njihovih družin.
- Pomanjkanje podpore sodelavcev.
- Delovne obremenitve.
- Negotovost glede načrtov zdravljenja.

Nekaj podatkov o stresu na delovnem mestu

- Stres na delovnem mestu stane Ameriko od 200 do 300 milijard dolarjev letno.⁶
- Stres na delovnem mestu nastane pri šestdesetih do devetdesetih odstotkih zdravstvenih težav.⁷
- Po podatkih Kalifornijskega inštituta za odškodnino delavcem (*The California Workers' Compensation Institute*) se je

število odškodninskih zahtevkov delavcev za duševni stres med letoma 1979 in 1998 povečalo za skoraj 700 odstotkov.⁷

- Delavci, ki delajo pod močnim stresom, imajo za trideset odstotkov več možnosti, da se jim zgodi nesreča, kot pa tistim, ki delajo pod šibkim stresom.⁷
- V Evropski uniji je leta 1996 osemindvajset odstotkov delavcev trpelo zaradi zdravstvenih težav, ki so bile povezane s stresom (kar pomeni okoli enainštirideset milijonov delavcev v Evropski uniji).³
- Nasilje na delovnem mestu je čedalje težje vprašanje: v Evropski uniji je bilo po poročilih tri milijone delavcev/delavk izpostavljenih spolnemu nadlegovanju, šest milijonov fizičnemu nasilju in dvanajst milijonov ustrahovanju ter psihološkemu nasilju.⁸ V Združenih državah je skoraj tisoč delavcev umorjenih na delovnem mestu, pri čemer je umor glavni razlog smrti žensk na delovnem mestu.⁹

Učinki stresa

POTENCIALNI UČINKI

- Utrujenost in nepozornost.
- Povečana možnost obolenj srca in ožilja, prebavil, skeletnomišičnih obolenj in psihičnih težav (vključno s samomorom).
- Vedenjske spremembe.
- Občutki nebogljenosti, izoliranosti, frustracije in nemoči.
- Občutek nevarnosti vključno s strahom pred nasiljem.
- Povečan absentizem, počasnost in izčrpanost.

NEKATERE POSLEDICE

- Povečanje števila poškodb na delovnem mestu in napak pri presojanju.
- Denarni stroški: za delodajalce (ki morajo nadomestiti odsotne delavce), za delavce (ki morajo kupovati zdravila in niso v službi) ter za sistem zdravstvenega varstva.
- Povečana uporaba nikotina in alkohola ter povečano/zmanjšano uživanje hrane.

- Splošna nezmožnost za spoprijemanje z vsakdanjimi zahtevami življenja.
- Občutje neustreznosti, nezmožnost za pravilno opravljanje nalog.
- Povečana osredotočenost na samega sebe in posledična neobčutljivost za potrebe drugih.
- Povečano verbalno in fizično nasilje.
- Zmanjšana produktivnost dela.
- Slabi rezultati na delovnem mestu.

Obvladovanje stresa

Kaj lahko storijo medicinske sestre:

1. Zdravo življenje: imeti morate dovolj spanja, uravnoteženo prehrano in redno telesno vadbo.
2. Samozavedanje: prepoznajte v sebi znake stresa. Prepoznajte, kaj mislite, občutite in kako se vedete, ko ste pod stresom.
3. Strategije obvladovanja: naučite se učinkovitih tehnik sproščanja, mislite pozitivno, določite si prioritete in meje, razvijajte smisel za humor.
4. Podpora: svoje skrbi si delite z empatičnimi člani vaše družine, sodelavkami in prijatelji. Če je potrebno, si poiščite svetovanje strokovnjaka.
5. Delovno zadovoljstvo: vedeti morate, kakšna vrsta dela in okolja vam ugaja; prizadevajte si, da ju najdete.
6. Omejite kajenje in uporabo drugih drog: zmanjšajte uživanje alkohola in tobaka.

Kaj lahko storijo organizacije zdravstvenega varstva:

1. Uporabite nadzorni cikel ocenjevanja in obvladovanja tveganj s prepoznavanjem, analizo in obvladovanjem tveganja ter zaščite delavcev.⁴
2. Poskrbite, da bodo delovne obremenitve ustrezale zmožnostim in virom delavcev. Jasno opredelite odgovornosti delavcev.
3. Delovne dolžnosti oblikujte tako, da delavci lahko sprejemajo odločitve, prevzemajo odgovornost in se čutijo pooblašcene.
4. Pri zaposlenih iščite zamisli za izboljšanje vrednot.
5. Izboljšajte komunikacijske kanale.
6. Zagotovite mentorstvo in usposabljanje na delovnem mestu.

7. Podpirajte samoiniciativnost in pohvalite dobro opravljeno delo.
8. Podpirajte nično toleranco do spolne diskriminacije, nadlegovanja in nasilja.
9. Poskrbite za dolgoročno varnost delovnih mest, povečanje plač in napredovanja.

Viri:

- 1 Dewe, P. (1987). New Zealand Ministers of Religion: Source of Stress at Work. *Work and Stress*, 1, 351-363.
- 2 European Agency for Safety and Health at Work. *Stress at Work*.
<http://agency.osha.eu.int/publications/factsheets/facts8>. November 2000.
- 3 European Agency for Safety and Health at Work. *Research on Work Related Stress*.
<http://agency.osha.eu.int/publications/reports/stress/>. November 2000
- 4 Wynne, R., Clarkin, N. & McNieve, A. (1993). *The Experience of Stress Amongst Irish Nurses: A Survey of Irish Nurses Organisation Members*, and Cox, T. & Griffiths, A. (1996). *Work-related Stress in Nursing: Controlling the Risk to Health*. Working paper, CONDI/T/WP.4/1996. International Labour Office, Geneva.
- 5 Gray-Toft, P. & Anderson, T.G. (1981). The Nursing Stress Scale: Development of an Instrument. *Journal of Behavioural Assessment*, 3, 11-23.
- 6 *The 20th Century Disease*. <http://www.job-stresshelp.com/20thC.htm>. November 2000.
- 7 Employee Stress.
http://www.jobstresshelp.com/DV_jobstress.htm. November 2000.
- 8 European Agency for Safety and Health at Work. *Work Hazards and Stress*.
<http://agency.osha.eu.int/publications/reports/stress>. November 2000.
- 9 International Labour Organization. *When Working Becomes Hazardous*.
<http://www.ilo.org/public/english/bureau/inf/magazine/26/violence.htm>. November 2000.

ICN/2001/3

Spletna stran: WWW.icn.ch

Majda TOPLER

STROKOVNO SREČANJE UROLOŠKIH MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NA 8. SLOVENSKEM UROLOŠKEM SIMPOZIJU V VELENJU

Urološki oddelek Splošne bolnišnice Slovenj Gradec je, v sodelovanju z Združenjem urologov Slovenije ter Društvom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec, v času od 15. do 17. marca organiziral 8. slovenski urološki simpozij z mednarodno udeležbo. Tema strokovnega srečanja je bila RAK PROSTATE.

Letos smo v okviru rednih strokovnih srečanj slovenskih urologov prvič aktivno sodelovali tudi medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki delamo na uroloških oddelkih. Osrednji del našega dela srečanja je potekal v petek, 16. marca, s celodnevним strokovnim programom. Prvi dan simpozija smo se udeležili slovesne otvoritve, ki je bila namenjena vsem udeležencem, nato pa spremljali program predavanj za zdravnike.

Drugi dan simpozija je potekal ločeno, za

zdravnike ter medicinske sestre in zdravstvene tehnike. V našem delu simpozija so navzoče uvodoma pozdravili predstojnik Urološkega oddelka Slovenj Gradec in predsednik organizacijskega odbora simpozija prim. Nado Vodopija, dr. med., predsednica društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec Bojana Zemljič, dipl. med. sr., glavna sestra bolnišnice Slovenj Gradec Jana Španžel, dipl. med. sr., in predsednica organizacijskega odbora našega dela simpozija Majda Topler, vms. Program strokovnega dela je bil posvečen različnim temam s področja zdravstvene nege

bolnikov z rakom prostate. Prim. dr. sci. Boris Sedmak, dr. med., iz Ljubljane je za uvod spregovoril o epidemiologiji, diagnostiki in zdravljenju raka prostate. Marjana Oman, vms., z urološkega oddelka v Celju nam je predstavila vlogo medicinske sestre pri zgodnjem odkrivanju te bolezni. Posebej je poudarila pomen preventivnih pregledov pri moških, starejših od 45 let. Radikalno zdravljenje raka prostate z najsodobnejšo operacijsko tehniko, to je laparoskopna radikalna prostatektomija, je predstavil prim. Nado Vodopija, dr. med. Gre za bolniku prijaznejšo metodo radikalnega operacijskega zdravljenja, ki se v svetu

za zdaj izvaja v redkih centrih z razvito laparoskopno operacijsko tehniko, pri nas pa samo na Urološkem oddelku bolnišnice Slovenj Gradec. Vlogo operacijske sestre pri tovrstnih operacijskih posegih je v nadaljevanju predstavila Berta Pirnat, vms., iz Slovenj Gradca. Njena kolegica Anica Lakovšek, vms., pa je spregovorila še o drugih oblikah operacijskega zdravljenja bolnikov z rakom prostate. Naslednji sklop predavanj je bil namenjen podrobnejši obravnavi zdravstvene nege bolnikov pred radikalno prostatektomijo in po njej. Pripravo na klasično operacijo in zdravstveno nego po njej sta predstavila kolega iz Ljubljane, Irena Planinšek, dipl. med. sr., in Stanko Grabljevec, dipl. zn. Majda Topler, vms., je več pozornosti namenila obravnavi bolnikov, ki so bili operirani z laparoskopno tehniko. Prikazala je tudi rezultate primerjave

spremljanja bolnikov, ki so bili v Slovenj Gradcu operirani s klasično oz. laparoskopsko metodo. Raziskava je potrdila že znane prednosti manj invazivne, laparoskopske operacijske metode v pooperacijskem okrevanju. Vlasta Verčko, vms. iz Slovenj Gradca, nam je v svojem predavanju osvetlila obravnavo bolnikov z napredovalim rakom prostate, pri katerih so bili narejeni nekateri paliativni operacijski posegi. V popoldanskem delu programa sta kolegici s slovenjegraškega oddelka za anesteziologijo in centralno intenzivno terapijo, Petra Štigl, vms., in Marjeta Kašnik, vms., spregovorili o analgeziji po radikalnih operacijskih posegih. Program sta sklenili predavanji o obravnavi bolnikov v terminalnem stadiju bolezni. Izkušnje in poglede na ta vprašanja iz Avstrije je predstavila Aleksandra Horvat, vms., o vlogi slovenskega društva Hospic pri pomoči bolnikom v terminalnem stadiju raka prostate pa je govorila Bernarda Mudrovčič, dipl. med. sr. Vse predstavljene teme je spremljala živahna razprava, ki smo jo, žal, zaradi časovne stiske morali večkrat prekiniti. Okrogla dvorana Hotela Paka je bila ves dan napolnjena do zadnjega kotička, kar je brez dvoma izpričalo našo željo po dodatnem izobraževanju in izmenjavi izkušenj.

Strokovno srečanje slovenskih urologov, njihovih kolegov s Hrvaške in štirih mednarodno priznanih urologov iz Avstrije, Belgije, Francije in Poljske, ter uroloških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov so prijetno zaokrožile tudi družabne prireditve. Nepozaben večer je bil v petek, ko smo se udeleženci simpozija po končanem strokovnem programu z baklami v rokah peš podali na bližnji velenjski grad na slavnostno večerjo. Preživeli smo prijeten večer ob tradicionalnih slovenskih kulinarčnih specialitetah, z najlepšimi slovenskimi narodnimi pesmimi pa je vzdušje popestrila še Agata Šumnik, ob spremljavi citer, klavirja in harmonike. Naslednji dan smo se odpravili na izlet na slovenjegraški urološki oddelek in dan zaključili s kosilom na kmečkem turizmu na Šentanelu. Poslovili smo se polni lepih vtisov in z željo, da bi podobna srečanja postala tradicionalna in sestavni del naših prizadevanj za dvig kakovosti zdravstvene nege v urološki stroki.

Renata Trampuž

ETIKA IN POSLOVNA KULTURA V ZDRAVSTVENI NEGI

Strokovno srečanje Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Nova Gorica na dvorcu Vogrsko pri Novi Gorici 9. aprila 2001

V letu, ko Društvo MSZT Nova Gorica praznuje 30 letnico svojega obstoja, smo sklenili, da ga pričnemo z nikdar izčrpanima in zmeraj aktualnima temama etiko in poslovno kulturo v zdravstveni negi. Termin strokovnega seminarja je sovpadal s svetovnim dnevom zdravja, ki je potekal pod geslom »Vsi različni - vsi enako vključeni«.

Veliko število prijavljenih udeležencev (254), medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov iz cele Slovenije, zaposlenih v različnih zdravstvenih zavodih in na raznih delovnih področjih je potrdilo našo odločitev o obravnavi te aktualne problematike. Našemu povabilu k sodelovanju so se prijazno odzvale predavateljice, priznane strokovnjakinje s področja zdravstvene nege. Program strokovnega seminarja pa je povezovala predsednica našega Društva Irena Vidmar.

Z velikim veseljem smo prvič v naši sredi pozdravili novo predsednico Zbornice - Zveze mag. Bojano Filej, ki nas je ob pričetku seminarja pozdravila, zatem pa nam je predstavila zdravstveno nego včeraj, danes, jutri. Ob njeni viziji za prihodnost, si je najbrž vsak izmed nas želel, da bi jutri bil že danes.

Od kdaj sploh etična načela, kdaj so prvič omenjena? Prvi je etična načela na področju zdravstva izoblikoval Hipokrat v antičnem času. Njegova temeljna vodila dobronamernosti, čuvanje poklicne skrivnosti, spoštovanje življenja so aktualne tudi v današnjem času. Leta 1994 je skupščina ZZN Slovenije sprejela Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Njegovih deset načel bi moralo biti vodilo in opora tistim,

ki delamo v zdravstveni negi že nekaj let in tistim, ki svoje delo šele pričenjajo. Pa ga sploh poznamo vsi, ali se še spomnimo načel, ali jih upoštevamo pri vsakdanjem delu in življenju? Delo medicinske sestre- zdravstvenega tehnika postaja zmeraj bolj vidno. Oba sta odgovorna za delo, ki ga opravljata ob bolniku, z bolnikom, samostojno ali s sodelovanjem zdravnika.

Ali se dovolj zavedamo tudi pravne odgovornosti (disciplinske, odškodninske in kazenske)? So v zdravstvenih ustanovah izdelana pisna navodila, ki se jih pri delu držimo, smo seznanjeni z njimi, znamo poiskati pomoč na ustreznih naslovih, ko je to potrebno?

Dijaki srednjih zdravstvenih šol in študentje visokih zdravstvenih šol se skozi učne vsebine seznanijo z načeli Kodeksa.. **Imajo pogovore, vaje, delajo na modelih, se poučujejo na vajah v kabinetu ter ob bolniku. Človek se v tem življenjskem obdobju oblikuje, zori, zavzema določena stališča do problemov v sebi in v svoji okolici. Razumevanje etičnih načel mu je v veliko oporo pri bodočem poklicnem delu. Izgrajevanje in oblikovanje predstave o sebi, vrednotenje samega sebe, občutek lasne vrednosti so dejavniki, ki vplivajo na pozitivno podobo o sebi in s tem na večjo vlogo in mesto v poklicnem in družbenem okolju. Potrebno je oblikovati taka delovna okolja, ki bi nam to omogočila. To pa dosežemo z aktivnim vključevanjem v procese in s sodelovanjem pri oblikovan-**

ju le teh.

Velik del naše samopodobe pa izgradimo tudi s poslovno kulturo. Poslovni odnos doprinese k boljšemu sporazumevanju z našimi varovanci, bolniki, v krogu članov negovalnega tima, z zdravniki in drugimi zdravstvenimi sodelavci ter v širšem družbenem okolju. Da se moramo o poslovni kulturi in poslovnem odnosu še veliko naučiti, so dokazala šepetanja, smeh in začudenja med udeleženci. Vsak izmed nas se je zazrl vase in okrog sebe ob besedah in izrečenih modrostih ga. Desanke Eržen. Sprožale so naša določena razmišljanja, ocenjevanja in ugotovitve.

Verjamem, da smo veliko novega in obnovljenega znanja uporabno prenesli v svoja delovna okolja in takoj pristopili k izgradnji spoštljivih odnosov za boljše in kvalitetnejše sporazumevanje.

Cenjenim predavateljicam: mag. Bojani Filej, Veri Grbec, Dragici Papež, mag. Danici Železnik, Vesni Žele, Tanji Makarovič, Ani Ladi Škerbinek, Desanki Eržen še enkrat hvala. Žal, med nami ni bilo članice organizacijskega odbora srečanja in predavateljice Petre Kersnič, zato pa smo njen bogat strokovni prispevek na seminarju z veseljem prebrali.

Strokovno srečanje so z denarno pomočjo podprli tudi vsi večji zdravstveni zavodi iz naše regije in Henkel Ecolab Maribor.

Naj končam z mislijo

»Pravica in dolžnost sta kot palmi, ki ne dasta plodu, če nista druga zraven druge.«

(Felicite Lamennais)

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV CELJE
in

TURISTIČNA AGENCIJA RELAX, Cankarjeva 1, Velenje, tel.: 03/89 86 310
vabita na

STROKOVNO POTOVANJE V JUŽNO NEMČIJO BISERI ROMANTIČNE CESTE

Od Würzburga do Füssna poteka nemška Romantična cesta in pred vami je program potovanja, na katerem boste videli nekaj najlepših krajev ob njej.

PROGRAM POTOVANJA

1. dan, sreda, 19.09.2001

Celje-München-Augsburg-Donauwörth-Nördlingen
V zelo zgodnjih jutranjih urah, ob 4.00 odhod z Glazije. Vožnja čez mejni prehod Karavanke. Mimo Beljaka, Spittala, Salzburga in Münchena se bomo pripeljali do Augsburga. Sprehodili se bomo skozi staro mestno jedro in spoznali mesto, ki nosi ime po rimskem cesarju Avgustu in njegove znamenitosti. Po ogledu se bomo zapeljali po Romantični cesti skozi Donauwörth do Nördlingena.. Namestitev v hotelu, večerja, nočitev, po želji nočni sprehod po mestu.

2. dan, četrtek, 20.09.2001

Nördlingen-Haidenheim-Ulm (ali Augsburg)
Po zajtrku se bomo odpeljali to tovarne Hartmann v Haidenhaimu, kjer nas pričakujejo. Smo njihovi gostje, ogledli si bomo njihovo tovarno in se seznanili s proizvodnjo njihovih izdelkov za oskrbo in nego inkontinence. Po ogledu sledi vožnja do Ulma ali Augsburga, ogledi, nekaj časa za individualne ogledne ali druge aktivnosti. Namestitev v hotelu, večerja in nočitev.

3. dan, petek, 21.09.2001

Nördlingen-Dinkelsbühl-Rothenburg ob der Tauber-Nördlingen
Po zajtrku bomo nadaljevali vožnjo po Romantični cesti do slikovitega in utrjenega Dinkelsbühla, si ga ogledali in se sprehodili po njem. Pot nas bo vodila naprej do Rothenburga, bisera srednjeveške arhitekture. Sprehodili se bomo po mestu in si ogledali mestno hišo, srednjeveški kriminalistični muzej in druge znamenitosti. Sledi vrnitev v Nördlingen in ogled njegovih znamenitosti, kot so cerkev sv. Jurija, mestna hiša, vodnjak Marije Holl in druge. Večerja in nočitev.

4. dan, sobota, 22.09.2001

Nördlingen-München-Celje
Po zajtrku se bomo odpeljali do Münchena. Ogledali si bomo staro mestno jedro s kraljevo rezidenco, znamenite cerkvene stavbe, staro Pinakoteko in še kaj. Nekaj prostega časa bomo imeli za individualne ogledne in nakupe. Sledi povratek domov, mimo Salzburga in Beljaka.

Cena: 63.900,00 SIT

(ob prijavi najmanj 45 oseb)

Cena vključuje:

- Prevoz z avtobusom turistične kategorije (hd, video, WC, klima)
- 3 x polpenzion v hotelu v Nordlingenu (hotel 3*, sobe 1/2 TWC)
- ogledi po programu brez notranjih vstopnin
- organizacijo, izvedbo in vodenje izleta

Doplačila:

- za enoposteljno sobo cca 3 x 4.000,00 SIT
- vstopnine za notranje ogledne

Način plačila:

- Možnost obročnega plačila do konca leta 2001 brez obresti s čeki direktno na agencijo RELAX, naslov in telefonska številka na začetku.
- preko izplačil osebnega dohodka ali s plačilom preko splošnih položnic na žiro račun: DMSZT Celje, št. 50700-678-46080 s pripisom "Potovanje London" in sicer z 8 odtegljaji oz. 8 pologi po 7.990,00 SIT. Prvi odtegljaj oz. prvo nakazilo do 10.06.2001.

Prijava:

Do 31.05.2001 oz do zasedbe mest pri Marjani Vengušt, ZD Celje, Patronaža, med 7. in 8. ali med 14. in 15. uro, ali na tel.: 03/54 34 500 v istem času. Magdi Brložnik, ZD Celje, Patronaža, med 7.30 in 8.30 ali med 12. in 14. uro na tel.: 03/54 34 301 ali na GSM: 041/430 899.

za DMSZT Celje
Magda Brložnik

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA
Sekcija upokojenih medicinskih sester

VABILO

Z veseljem Vas abimo na strokovno srečanje z volilnim občnim zborom,
 ki bo v sredo, 30. maja 2001 v prostorih Srednje zdravstvene šole v Ljubljani na Poljanski 61,
 s pričetkom ob 9.30 uri.

Program:

- Pozdrav udeležencem
- Pozdrav gostitelja
- Volilni občni zbor - poročilo o delovanju sekcije
- Predstavitve delovanja in organiziranja Srednje zdravstvene šole Ljubljana
- Ogled prostorov šole
- Zaključek srečanja

Po strokovnem srečanju se bomo sprehodili skozi središče Ljubljane do Tromostovja, kjer se bomo ob 14. uri vkrcali na barko "Ponirek" in z njo odpluli po reki Ljubljanici vse do njenega izvira. Na ladji bo poskrbljeno za prigrizek - dobro voljo in razpoloženje imejte s seboj. Izkrcali se bomo na Tromostovju čez 4 do 6 ur. Ladjica nas bo peljala ob vsakem vremenu!

Splošna navodila:

Do Srednje zdravstvene šole (bivša Roška kasarna) Vas pripelje avtobus LPP številka 5 - proga Podutik - Štepanško naselje in št. 13 - Kongresni trg - Sostro.

Za udeležbo na "Ponirku" je zaradi omejenega števila (50 oseb) obvezna predhodna prijava na telefon 5481-686 - Anka Čadež in sicer 21. 5. od 14. do 18. ure in 22.5. od 14. do 16. ure.

Doplačilo za plovbo v višini 1500 sit boste poravnali pri prihodu.

Vabimo Vas, da se srečanja udeležite v čim večjem številu!

Predsednica sekcije
 Cilka Potokar

Zbornica zdravstvene nege Slovenije-Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
SEKCIJA MS IN ZT V KARDIOLOGIJI IN ANGIOLOGIJI

vabi na

8. strokovno srečanje VNETNI PROCESI NA SRCU

v Radence, 8. in 9. junija 2001

PROGRAM:

petek, 8. junija 2001

- 09.00 - 10.00 Registracija udeležencev
10.00 - 10.15 Uvod
10.15 - 11.00 **Anatomija, fiziologija srca**
Endokarditis -vzroki za nastanek, diagnostika, zdravljenje
as. dr. Tatjana Lejko Zupanc, dr.med. KO za infekcijske bolezni in vročinska stanja
- 11.00 - 11.45 **Vloga medicinske sestre pri diagnostiki in terapiji endokarditisa**
Dragica Kuralt Štucin viš. med. ses., univ. dipl. org.,
Slobodan Antončič, dipl. zdravstvenik, Vesna Špilič, ZT,
KO za infekcijske bolezni in vročinska stanja
- 11.45 - 11.55 Predstavitve podjetja
11.55 - 12.15 ODMOR
12.15 - 12.45 **Miokraditis - opis primera**
Vojka Gorjup, dr. med. KC Lj., KO za intenzivno interno Medicino (KOIIM)
- 12.45 - 13.00 **Vloga medicinske sestre pri zdravljenju miokraditisa - opis primera**
Suzana Rozman, viš. med. ses., KC Lj. KOIIM
- 13.00 - 13.30 **Kawasakijeva bolezen**
SAMO Vesel, dr. med. KC Lj. SPS Pediatrična kl. - Sl. za kardiologijo
- 13.30 - 14.00 **Zdravstvena nega otroka z vnetjem enodakardija**
Špela Rot, viš. med. ses., KC Lj. SPS Pediatrična kl. -Služba za kardiologijo
- 14.00 KOSILO
- POPOLDNE: izlet z rafti po reki Muri do mlina na Muri
- 20.30 Skupna večerja, koncert Adija Smolarja

Sobota, 9. junija 2001

ob 10. uri

Vodja delavnic:

UČNE DELAVNICE »REANIMACIJA«

1. Vojka Gorjup, dr. med. Suzana Rozman, viš. med. ses., KC Ljubljana KOIIM
2. Anja Jazbec, dr. med. Sonja Jovanovič, viš. med. ses., KC Lj. Klinični oddelek za kardiologijo

Zaključek seminarja, odhod domov okrog 13. ure.

Informacije o seminarju:

KOTIZACIJA: Za člane ZZNS znaša 19.040 SIT, za nečlane ZZNS pa 38.080 SIT. Vanjo je vključena udeležba na predavanjih in v delu po skupinah, gradivo, prigrizki in pijača med odmori in skupna večerja. Kotizacija za en dan znaša 9.520 SIT, vanjo je všteta udeležba na predavanjih in zbornik predavanj. Kotizacijo nakažite na ŽR: 50101-678-48641-0012231 s pripisom za Sekcijo MS in ZT v kardiologiji in angiologiji. Če vam stroške seminarja poravna »sponzor«, to jasno napišite na prijavnico in jo 14 dni pred pričetkom seminarja pošljite na Zbornico-Zvezo, da bomo lahko pravočasno poslali račun.

PRIJAVA: Prijavite se s prijavnico, ki izide v vsaki številki Utripa, in sicer do 16. maja 2001 na naslov: KC Ljubljana, Klinični oddelek za kardiologijo, ga. Irena Orel, Zaloška 7, 1000 Ljubljana

REZERVACIJA PRENOČIŠČA: Prenočišče si rezervirajte do 25. maja 2001 na tel.: 02 520 2720 pod geslom »KARDIO SESTRE«

INFORMACIJE: Metka Mazi, Lidija Marinč tel.: 01 4313 113 int. 49-34 ali 040 555 060.

ORGANIZACIJSKI ODBOR: Martina Zmazek, Metka Mazi, Lidija Marinč

Zbornica zdravstvene nege Slovenije-Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V SPLOŠNI MEDICINI

Vabi na

STROKOVNI SEMINAR

HEPATITIS,

ki bo v četrtek, 24.05.2001 v Tolminu - kinogledališče

PROGRAM:

- 09.00-10.00 Registracija udeležencev
 10.00-10.30 Kulturni program, pozdravni govori
 10.30-10.45 Predstavitve proizvodnega programa medicinskih pripomočkov TIK-a d.o.o.
 10.45-11.05 Epidemiološka slika hepatitisa, dr. Marta Vitek Grgič, dr. med.
 11.05-11.40 Nevarnost okužbe s hepatitis virusi, doc. Dr. Vladimir Brinovec, dr. med.
 11.40-12.40 Odmor
 12.40-13.15 Incidenti, prim. Dr. tatjana Bufon, dr. med.
 13.15-13.50 Preprečevanje parenteralnih okužb v urgentni medicini, Irena Peneš, VMS
 13.50-14.05 Medicinske rokavice in alergija na naravni latex, Dragica Bencik, VMS, dopl. Org. dela
 14.05-14.25 Cepljenje proti hepatitisu B, dr. Tatjana Frelih, dr. med.
 14.25-14.35 Razprava in zaključek

14.35 Ob zaključku seminarja vabimo vse udeležence na ogled naravne znamenitosti »Tolminskih korit«, globoke soteske kjer teče prečudovita reka Tolminka (priporočamo primerno-športno obutev).

Splošne informacije: udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane znaša 9.520,00 SIT, za nečlane 19.040,00 SIT. V ceno je vključen DDV. Nujna je pisna prijava na seminar, ki jo pošljete na naslov: ZZNS-ZDMSZTS Vidovdanska 9, Ljubljana do 20. maja 2001 (prijavnica je v vsakem Utripu). Kotizacijo nakažite na žiro račun ZDMSZTS: 50101-678-48641, sklic na številko 00-120-12. Omenjeni znesek lahko poravnate tudi pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico, potrdilo o plačani kotizaciji (virman) in pisno prijavo, če se že prej niste prijavili z ustreznimi podatki (davčna številka zavoda).

Informacije: Božena Istenič, Zdravstveni dom Tolmin, tel.: 05 3881-120 ali 041 518 324.

Predsednica sekcije: Božena Istenič

Anita Prelec

POROČILO S STROKOVNE UČNE DELAVNICE ICM

V februarju je Sekcija medicinskih sester-babic prejela pismo generalne sekretarke ICM, v katerem so nas zaprosili za sodelovanje v mednarodni študiji z naslovom: PROVISIONAL ESSENTIAL COMPETENCIES FOR BASIC MIDWIFERY PRACTICE. Izvršilni odbor se je odločil, da je napočil čas, ko se lahko spoprimemo tudi s takšno odgovorno nalogo.

Srečanje sodelujočih držav (Nemčija, Japonska, Nova Zelandija, Paragvaj, Burkina Faso, Tanzanija in Slovenija) je potekalo v afriški državi Zimbabve, »sončnem mestu« HARARE med 10. in 16. marcem 2001. V vročem in vlažnem afriškem podnebju so nas nosilke projekta z ustanove University of Texas - El Paso, dr. Judith Fullerton in Kelly Brogan sez-

nanile s študijo, ki poteka pod okriljem ICM. Podatke bomo zbirali z vprašalnikom, nanj pa bodo odgovarjali študenti porodniško-ginekološke zdravstvene nege, njihovi profesorji in medicinske sestre-babice, zaposlene v dispanzerjih, patronažnih službah in porodnišnicah po Sloveniji. Zbiranje podatkov bo potekalo do konca meseca junija 2001, rezultati študije pa bodo predstavljeni aprila 2002 na svetovnem babiškem kongresu na Dunaju.

Z vso vnemo smo pričeli s prevajanjem vprašalnika, da bi bilo zbiranje zelenih podatkov čim lažje in dostopnejše tudi vam, drage kolegice. Obenem vas naprošamo za pomoč pri izpolnjevanju vprašalnika, predvidoma med 15.5.-15.6.2001, seveda po predhodnem telefonskem pogovoru z vami.

Mateja Rošer

5. MAJ - MEDNARODNI DAN BABIC

Leto 1987 so se na mednarodni konferenci babic na Nizozemskem odločili, da bodo en dan v letu posvetili vsem babicam, ki pomagajo novorojenčkom ugledati luč sveta. Tako so Mednarodni dan babic prvič praznovali **5. maja 1991** in sicer v petdesetih državah širom sveta (zda ga praznujejo v več kot devetdesetih državah). Ta dan predstavlja veliko priložnost, da javnost seznanimo z babištvom in dejavnostmi, s katerimi se babice ukvarjajo.

Že v preteklosti so imele ženske v času poroda ob sebi nekoga (stara mama, teta,...), ki jim je stal ob strani in pomagal po najboljših močeh. Stari Židje so babico imenovali "wise woman" (modra žena), Francozi so ji rekli "sage-femme", Nemci "weise frau", Angleži "midwife", Španci ter Portugalci "comadre", latinski izraz za babico pa je "cum-mater". Vsi ti izrazi pa konec koncev pomenijo eno in isto - biti z žensko.

Delo babice ni samo pomagati otroku na svet, ampak tudi nadzorovanje, negovanje in svetovanje ženskam med nosečnostjo, porodom in v poporodni dobi. Prav tako ima pomembno vlogo pri svetovanju in zdravstvenem izobraževanju tako zdravih kot bolnih varovank, družin ter širših družbenih skupnosti. Delo vsake babice je zelo raznoliko in odgovorno, saj vključuje prenatalno vzgojo, pripravo na odgovorno starševstvo, posega pa tudi na določena področja ginekologije, načrtovanja družine in zdravstvene nege otroka. Dejstvo je, da so v državah z največjim številom uspešnih porodov babice tiste, ki ženskam v času nosečnosti, poroda in tudi kasneje nudijo ustrezno zdravstveno nego.

Babice so in bodo tudi v prihodnosti ženskam med nosečnostjo zagotavljale varno in učinkovito zdravstveno nego z dobrim končnim izidom. Ko se zdaj vprašajo, zakaj se ženske ob njih počutijo varne, je nabolj preprost odgovor že v samem nazivu. Kot sem že na začetku omenila, babico označujejo kot osebo, ki je ves čas ob porodnici; jo posluša, se z njo pogovarja in je ob njej takrat, ko jo najbolj potrebuje - v času poroda.

Delo babice je marsikdaj zelo stresno in polno obremenitev. Z veseljem do dela, dobrimi odnosi v strokovnem timu in predvsem dobrim znanjem pa lahko vse te negativne dejavnike uspešno premaguje.

Gordana Njenjič

POROČILO S STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER - BABIC V POSTOJNI

Vsako leto se okoli 5. maja - mednarodnega dneva babic zberemo na strokovnem seminarju. Letošnja pot nas je vodila v Postojno, v hotel Jama. Že sam pogled na program strokovnega seminarja je razkril nekaj, o čemer še pred 10 leti porodnice, pa tudi babice v Sloveniji, nismo želele ali upale razmišljati. Zelo popularen izraz - humanizacija porodništva - ki smo mu priča v zadnjem desetletju v porodnišnicah po Sloveniji, pove veliko. Z različnimi postopki, ukinitvijo rutinskih posegov, aktivnim sodelovanjem porodnice in njenega partnerja pri porodu se trudimo doseči evropsko raven tudi na področju porodništva. Vsekakor so za psihično in fizično udobje porodnice med samim porodom pomembni njeni telesni položaji in lege. Veliko teh položajev je starih že tisočletja in stoletja, nam je povedala ga. Mihaela Skoberne, vendar smo nekatere položaje podredili predvsem medicini in babicam, ki so pri porodu sodelovali, saj smo tako lažje nadzorovali potek poroda in stanje plodu. Težnje redkih nosečnic so usmerjene v porod v vodi, ki ga pri nas izvajajo le v Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo v Postojni. Letno se za takšno obliko poroda odloči približno 30 nosečnic, ki prihajajo z vseh koncev Slovenije. Za takšen programirani porod je zelo pomembna predhodna seznanitev z babico in zdravnikom, ki je povedala Tanja Jordan, dr. med. spec. ginekologije in porodništva. O vodenju poroda v vodi, pogojih, ki jih mora takšna nosečnica izpolnjevati, ter izkušnjah babic nam je poročala Jana Čelhar, višja medicinska sestra. Zelo obširno in kvalitetno predavanje o pomoči družini ob perinatalni izgubi nam je podala doc. dr. Vislava Velikonja Globovnik. Zelo zanimiv video film z naslovom Roditi in biti rojen nam je ob komentarju Gordane Njenjič, medicinske sestre babice prikazal različne načine porajanja in nas opomnil, da za lep potek poroda in zadovoljne starše ne potrebujemo naj sodobnejše medicinske opreme. Gospa Lea Pisani nas je opozorila na boljši videz na delovnem mestu, ki je zelo pomemben za samozavest, stil oblačenja pa marsikaj pove tudi o naši osebnosti. Razšli smo se v poznih popoldanskih urah po ogledu postojnske porodnišnice.

**Vsem babicam najlepše čestitke
ob njihovem prazniku!**

IZVRŠILNI ODBOR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER-BABIC

Zbornica zdravstvene nege Slovenije-Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije

PSIHIATRIČNA IN NEVROLOŠKA SEKCIJA

Vabi na

9. posvetovanje o teoriji in praksi zdravstvene nege

Tema: Negovalne diagnoze v procesu zdravstvene nege - kako v praksi,

ki bo od 07.06 do 08.06. 2001 v Hotelu Kompas v Kranjski gori

Cilji izobraževanja:

Kako nova znanja prenesti v prakso, je stalna dilema. Tako, kot pred leti uvajanje procesne metode dela zdravstvene nege, pomeni nov izziv za stroko zdravstvene nege in izvajalce tudi oblikovanje ter uporaba negovalnih diagnoz.

Pričakujemo, da bomo na posvetovanju, ki je namenjeno izvajalcem zdravstvene nege z vseh področij, povezali teoretična izhodišča z dosedanjimi izkušnjami in številnimi vprašanji, ki nastajajo pri oblikovanju in uporabi negovalnih diagnoz.

Strokovni program:

Četrtek 07.06.2001

- 09:00 - 10:00 Registracija udeležencev
- 10:00 - 10:15 **Uvodne misli k posvetovanju**, Marija Mrak, predsednica sekcije
- 10:15 - 10:50 **Negovalne diagnoze - ovira ali podpora razvoju prakse zdravstvene nege**
mag. Bojana Filej, VMS, dipl. org. dela
- 10:50 - 11:25 **Oblikovanje negovalnih diagnoz**, Geli Hajdinjak, univ. dipl. soc., dipl. m. s., predavateljica
- 10:25 - 12:00 **Rezultat klinične presoje v procesu zdravstvene nege je negovalna diagnoza**
Dubravka Sancin, prof. zdr. vzg., viš. med. ses., predavateljica
- 12:00 - 12:35 **Negovalne diagnoze preprečujejo pojav »Babilonskega sindroma«**
v zdravstveni negi, Majda Šlajmer Japelj, VMS, univ. dipl. soc.
- 12:35 - 14:30 **Odmor**
- 14:30 - 15:00 **Negovalne diagnoze v psihiatrični zdravstveni negi**
Ana Ladi Škerbinek, viš. med. ses., univ. prof. ped.
- 15:00 - 15:30 **Negovalne diagnoze v praksi psihiatrične zdravstvene nege**
Barbara Anžur, viš. med. ses.
- 15:30 - 17:00 **Diskusijske skupine**
- 17:00 **Plenarni del - poročanje s skupin**
- 20:00 **Skupna večerja, družabno srečanje z glasbo in žrebanje nagrad**

Petek: 08.06.2001

- 09:30 - 10:00 **Uporaba negovalnih diagnoz v praksi**
Uvod v delo skupin
Vesna Čuk, viš. med. ses., prof. zdr. vzg.
- 10:00 - 12:00 **Delo v skupinah**
Poskus praktičnega oblikovanja negovalnih diagnoz
- 12:00 **Plenarni del - poročanje s skupin**
Zaključek posvetovanja

Splošne informacije:

Izobraževanje je priznано kot strokovno izpopolnjevanje
Kotizacija posvetovanja je 26.000 SIT za člane zbornice, 52.000 SIT za nečlane. Enodnevna kotizacija je 13.000 SIT. V kotizacijo je vključen tudi Zbornik posvetovanj z letošnjimi prispevki, pogostitev v odmorih in žrebanje nagrad. Kotizacijo nakažete na žiro račun ZDMSZTS št.: 50101-678-48641, z obvezno sklicno številko: 0012207. Kotizacijo lahko poravnate tudi pred srečanjem. S seboj prinesite potrdilo o plačani kotizaciji in člansko izkaznico.

Informacije: Vesna Čuk, Psihiatrična bolnišnica Idrija, tel.: 031/362 968 ali 05/373 4435, Marija Mrak: 041/507-862 ali 01/540 20 30, faks: 01/540 21 58, E-pošta: psihiatricnalzns@postmaster.co.uk

Rezervacija prenočišča: Hotel Kompas, Kranjska gora, tel.: 04/5881-661 in 04/ 5885-000,
telefaks: 04/5881-176.

Strokovno organizacijski odbor: Darko Bukor, Vesna Čuk, Livio Kosina, Nestor Lazarevski, Marija Mrak,
Barbara Možgan, Ladi Škerbinek, Cvetka Tajnšek, Zlata Zelič

Prijavnico iz Utripa pošljite na naslov: Marija Mrak, Klinični oddelek za mentalno zdravje,
Zaloška 29, 1110 Ljubljana

Strokovni vodji programa: Vesna Čuk, Psihiatrična bolnišnica Idrija, Marija Mrak, Psihiatrična klinika Ljubljana

Vljudno Vabljeni na posvetovanje!

Marija Mrak, predsednica sekcije

Zbornica zdravstvene nege Slovenije-Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije

SEKCIJA ŠTUDENTOV ZDRAVSTVENE NEGE

Enodnevni seminar

UVOD V ALTERNATIVNE METODE ZDRAVLJENJA,

ki bo 16. maja 2001 v Zdravilišču Laško

PROGRAM:

08.30 - 09.00	Registracija udeležencev
09.00 - 09.15	Uvodne besede in pozdravni govor predsednica sekcije
09.15 - 10.45	Vstop v problematiko alternativne medicine , Katarina Velikonja, zdravnica, dr. med.
10.45 - 11.00	Razprava
11.00 - 11.15	Odmor za kavo
11.15 - 12.30	Pregled po alternativnih metodah zdravljenja , Katarina Velikonja, zdravnica, dr. med.
12.30 - 12.45	Razprava
12.45 - 13.30	Kosilo
13.30 - 14.15	Uvod v homeopatijo , Peter Pajntar, dr. med.
14.15 - 15.00	Homeopatija v praksi , Peter Pajntar, dr. med.
15.00 - 15.15	Razprava
15.15 - 15.30	Odmor za kavo
15.30 - 16.15	Predstavitev refleksoterapije stopal na slovenskem in predstavitev položaja v tujini , Jeanette Lafer-Korenc, VMS, usposobljena refleksoterapevtka
16.15 - 17.15	Kako postati poklicni zdravilec/-ka refleksoterapevt/-ka , Nada Tomazin-Dokl, usposobljena refleksoterapevtka
17.15 - 17.30	Razprava
17.40	Odhod z avtobusom

Splošne informacije: Udeležba na seminarju je za vse študente zdravstvene nege, ki so včlanjeni v Zbornico-Zvezo, brezplačna. Prevoz bo organiziran iz Ljubljane in Maribora, za nadaljne informacije pa povprašajte pri vašem predstavniku. Kotizacija za člane znaša 9.520 SIT, za nečlane 19.040 SIT. Vplačate jo na račun ZDMSZTS: 50101-678-48641, sklic na številko **00-** ali pa znesek poravnate na dan seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji. Obvezna je prijava s splošno prijavnico iz Utripa, zaradi **omejenega** števila udeležencev. Prijavnico pošljite na naslov: Patricija Kobilšek, za seminar, MP ŠOU, Kersnikova 4, 1000 Ljubljana ali po e-mailu: snsu.slovenia@uni-lj.si. Podrobne informacije dobite na tel. št.: 040 266 086.

Prisrčno vabljeni!

Predsednica študentske sekcije:

Patricija Kobilšek

Špela Benedik

VARNOST BOLNIKA Z BOLEZNIMI KRVI IN KRVOTVORNIH ORGANOV V ČASU ZDRAVLJENJA V BOLNIŠNICI

V petek 20. aprila in v soboto 21. aprila 2001 smo se na Rogli udeležili strokovnega seminarja, ki ga je organizirala sekcija hematoloških sester in zdravstvenih tehnikov. Kljub temu, da je pomlad že vzcvetela, sta nas na Rogli pričakala sneg in mraz. Poleg medicinskih sester so imeli strokovno srečanje istočasno tudi zdravniki hematologi in transfuziologi in laboratorijski tehniki. Vsa predavanja so potekala ločeno. Po uvodni registraciji udeležencev so nam najprej predstavniki farmacevtskih družb predstavili nekaj novih zdravil in izdelkov, nato smo začeli s predavanji.

Prvi del predavanj je bil namenjen varni transfuziji krvi in krvnih pripravkov. Seznanili smo se s hemovigilanco, ki je vedno bolj pomembna pri transfuzijski dejavnosti. Z njo nadzorujemo in opozarjamo celotno transfuzijsko dejavnost, od zbiranja krvi, do sprejemanja prejemnikov krvnih pripravkov, ki zbira in analizira podatke o neželenih učinkih transfuzije s ciljem, da bi odkrili vzroke njihovega nastanka in preprečili njihovo ponovno pojavljanje. V nadaljevanju je bil predstavljen računalniški sistem in zagotavljanje varne transfuzije krvi in krvnih pripravkov. Računalnik pripomore k hitrejšemu dostopu do podatkov o krvodajalcu oziroma prejemniku, kar lahko pomaga pri izboru ustrezne enote za transfuzijo oziroma izboru ustreznih krvodajalcev. Poleg računalniškega sistema je pomembno tudi dokumentiranje kot podpora varni transfuziji krvi in krvnih pripravkov. Natančno in sprotno dokumentiranje moramo vzpodbujati pri vseh članih negovalnega tima, saj si s

tem zagotovimo pravno zaščito in podlago za nadaljnji razvoj stroke. Nato smo slišali še nekaj o varnosti bolnika med transfuzijo krvi in krvnih pripravkov. Medicinska sestra mora svoje delo dobro poznati, saj so nevarnosti in zapleti zelo pogosti. Pozorna mora biti na vse spremembe, ki se pojavijo pri bolniku, in pravočasno ukrepati. Za konec prvega dela predavanj smo se seznanili še s tem, kakšna naj bo varna bolnišnica, predvsem za otroke, in kako se nevarnostim v času hospitalizacije izogniti. Po krajšem odmoru za kavo in sok se je nadaljeval drugi del predavanj, namenjen varnosti bolnika v času njegovega bivanja v bolnišnici. Bolnik večino časa preživi v bolniški postelji, zato je pomembno, da mu zagotovimo varno posteljo, ki pa mora s svojimi možnostmi delovanja ustrezati tudi osebju, poleg tega pa bolnika večkrat vozimo s posteljo tudi na preiskave. Preden pa bolnika odpeljemo na preiskave, ga moramo ustrezno pripraviti. Vsak bolnik mora imeti na roki zapestnico s svojimi podatki. Poskrbimo za ustrezno spremstvo ter pripravimo dokumentacijo, ki jo pošljemo z bolnikom. Pomembno je tudi za zagotavljanje varnosti bolnika ob spremenjenih stanjih. Gre za stanja, ki nastopijo kot posledica zdravljenja in so kratkotrajne narave, ali so kronična stanja,

ki se po sprejemu v Bolnišnico še poslabšajo. Bolnika moramo obravnavati celostno. Zagotoviti mu moramo psihično in fizično varnost. Tudi otroke nismo pozabili. Izvedeli smo nekaj o varni izvedbi posegov pri otroku. Tu je bistvena psihična priprava otroka na poseg ter prisotnost staršev ob posegu. Ko pride čas, da gre otrok domov, je pomembno, da so naša navodila pri odhodu iz bolnišnice otrokom in staršem jasna in razumljiva.

V nadaljevanju smo slišali, na kaj moramo biti pozorni, ko dajemo bolniku zdravila. Praviloma pripravljata, delita in evidentirata zdravila dve osebi. Še vedno pa je glavno in osnovno pravilo, ki ga moramo upoštevati pri dajanju zdravil, pravilo petih - pejev. Bolniki s hematološkimi obolenji se zdravijo tudi s peroralni citostatiki. Večina teh bolnikov se zdravi v bolnišnici, nekateri pa se zdravijo ambulantno in prejemajo zdravila doma. Za konec pa smo izvedeli še nekaj o kaliju in njegovi pomembnosti, o hipokalemiji in hiperkalemiji, o dejavnikih, ki privedejo do lažnih rezultatov glede kalija ter kako jih preprečimo.

Po skupni večerji smo odigrali tekmo v odbojki med medicinskimi sestrami, zdravniki in laboratorijskimi tehnikami ter se nato pozabavali v diskoteki.

Drugi dan predavanj je namenjen temi o preprečevanju okužb na različnih bolnišničnih oddelkih po Sloveniji. Preprečevanje okužb na bolniškem oddelku lahko zagotovimo s tem, da vključimo celoten negovalni tim, ki izvaja pravilne postopke dela, pozna načine izvora, širjenja in preprečevanja okužb. Poskrbimo pa tudi za sodelovanje s službo za preprečevanje bolnišničnih okužb. Zanimiva je bila predstavitev primera o ukrepih pri preprečevanju okužbe z bakterijo MRSA, ki je danes žal razširjenja že v vseh bolnišnicah po Sloveniji. Pomembno je, da takoj zagotovimo izolacijske ukrepe, da o tem poučimo bolnika in svojece ter tudi vsem zdravstvenim delavcem omogočimo, da se seznanijo s temi vprašanji.

S tem se je naše trinajsto strokovno srečanje končalo. Razšli smo se z lepimi željami in v upanju, da se jeseni, na našem naslednjem strokovnem posvetovanju, zopet srečamo.

ZAUPAJTE SLOVENSKI KVALITETI

izdelujemo opremo
za bolnice, ambulante
in kozmetične salone:

pregledne mize
različnih izvedb

vozičke za aparate

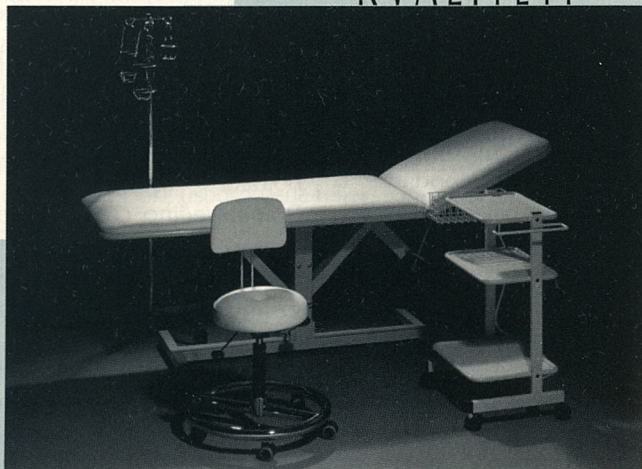
servirne vozičke

dvižne okrogle mize

paravane

stojala za infuzijo

stopnice itd.

KOVINSKA GALANTERIJA

Novak Apolonija s.p.

OIC Trzin, Brezovce 7

1236 Trzin

Tel:+386 1 562 1263

Tel:+386 1 562 0117

Fax:+386 1 562 0118

NOVAK

K O V I N S K A G A L A N T E R I J A

Uroš Grošelj

ENODNEVNI SEMINAR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV URGENTNE MEDICINE

Letos je bil v okviru sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov urgentne medicine organiziran enodnevni seminar, **ki je bil namenjen predvsem medicinskim sestram, tehnikom mavčarjem**, saj je bila tematika srečanja imobilizacija zgornjega uda. 23. marca smo se zbrali v konferenčni dvorani Krke v Ljubljani. Srečanja se je udeležilo preko 50 slušateljev iz vseh Slovenskih zdravstvenih zavodov, pa tudi gosta iz Nizozemske in Hrvaške. Naša predsednica sekcije ga. Slavica Klančar je odprla srečanje s pozdravnim govorom in je obenem prebrala spodbudne besede predsednice, ge. Bojane Filej, in generalne sekretarke Zbornice zdravstvene nege - Zveze medicinskih sester Slovenije, ge. Petru Kersnič, ki ju žal ni bilo zaradi drugih obveznosti.

Z uvodnimi govori so nas pozdravili ga. Darja Cibic z Ministrstva za zdravstvo, g. Andrej Bručan - predsednik Združenja za urgentno medicino Slovenije, g. Janez Prinčič - dolgoletni predstojnik Travmatološke klinike v Ljubljani in g. Matej Cimermen - vodja travmatološke urgence v Ljubljani. Veliko spodbud in pohval je bilo slišati z njihove strani, zato upamo, da nam bo tudi v prihodnje uspelo opravičiti njihovo zaupanje. Seminar je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu smo teoretično obravnavali poškodbe in imobilizacijo zgornjega uda ter komunikacijo s poškodovancem. Sodelovali so zdravniki in medicinske sestre, medicinski tehniki - mavčarji iz bolnišnic Celje, Jesenice, Novo Mesto in Ljubljanskega Kliničnega centra. Popoldne smo vse to preizkusili še praktično v učnih delavnicah. S predavanjem se je na srečanju predstavil tudi gost iz Nizozemske, g. Peter Spruit, predsednik Evropskega združenja ortopedskih tehnologov. Seznanil nas je z novimi trendi imobilizacije v Evropi. Na naše povabilo se je seminarja udeležil tudi g. Mario Škalič iz Zagreba, tajnik Sekcije medicinskih tehnikov - mavčarjev Hrvaške. Teden dni prej so namreč hrvaški medicinski tehniki-mavčarji ustanovili svojo sekcijo pri Zbornici zdravstvene nege Hrvaške, kamor smo bili vabljeni tudi tehniki - mavčarji iz Slovenije. Izmenjali smo si nekaj dragocenih izkušenj, se med seboj spoznali in se dogovorili za sodelovanje tudi v prihodnje. Na seminarju je bilo predstavljenih veliko različnih načinov in mnenj o vrstah in pripomočkih za imobilizacijo. Pokazala se je potreba po medsebojni povezavi in sodelovanju mavčarjev iz vseh slovenskih zdravstvenih ustanov. Da, pa bomo sledili vsem novostim in raziskavam, je potrebno naše znanje in izkušnje izmenjati tudi v širšem evropskem prostoru, kjer so mavčarji poklicno in strokovno nekoliko drugače organizirani. V želji bolnikom nuditi najboljšo možno oskrbo si želimo naše znanje neprestano izpopolnjevati in dopolnjevati. Pozitivni odzivi slušateljev, mnoga vprašanja in dileme, ki so se izpostavile na srečanju, nam zagotavljajo, da smo na pravi poti in da s strokovnimi srečanji nadaljujemo tudi v prihodnje.

Stanka Popovič

POROČILO S 13. STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ENDOSKOPIJI, KI JE POTEKAL 22. IN 23. MARCA V KRANJSKI GORI V HOTELU KOMPAS.

Znano smučarsko središče je kazalo podobo zgodnje pomladi. Le tu in tam je bilo zaslediti krpico snega, sicer pa je bilo dosti dežja, sonca in vetra. Šele potem, ko je bila za nami že dobra polovica seminarja, smo se zavedli, da ni bilo časa niti za lep sprehod. Na srečo nudi hotel Kompas dovolj ugodja, da smo se vsi počutili prijetno.

Naši seminarji so že vrsto let mednarodni, saj se jih vsako leto udeležujejo kolegice s Hrvaške. Letos so sodelovale aktivno.

Endoskopski timi s Kliničnega oddelka za gastroenteologijo iz KC v Ljubljani, Ginekološke klinike v Ljubljani in s Kliničnega oddelka za urologijo Kirurške klinike v Ljubljani so celostno predstavili svoje delo. Zdravniki so nas seznanili z novostmi diagnostične, terapevtske in operativne endoskopije. Medicinske sestre so predavale o sodobni zdravstveni negi bolnikov / varovancev v endoskopiji.

Predstavnik Siemens iz Ljubljane je predstavil delovanje naprave za neinvazivno drobljenje

ledvičnih kamnov od zunaj.

Pri našem delu se srečujemo z nevarnimi kemikalijami in različnimi alergogenimi materiali. Hvala Sanolaborju in Johnson & Johnson za predstavitev njihovih izdelkov.

Možnost sterilizacije v Plazma sterilizatorju je za nekatere endoskopske enote velika pridobitev (Johnson & Johnson).

Drugi dan seminarja je bil posvečen superviziji. Predavateljici sta se po nepotrebnem bali velike skupine, saj so delavnice potekale zelo dobro. Odzivi na supervizijske delavnice so bili zelo dobri. Veliko kolegic meni, da bi moral biti pogovor med nami v obliki dela po skupinah glavni del naših seminarjev.

Vsem udeležencem seminarja, ki jih je bilo okrog 120, smo razdelili ankete o oceni seminarja. Hvala vsem, ki ste jih vrnili. Vzpodbudne in manj vzpodbudne ocene, oboje nam bo pomagalo pri nadaljnjem delu.

Zahvaljujemo se vsem razstavljalcem in sponzorjem ter donatorjem za njihovo pomoč.

Zdenka Jurjevčič

IZOBRAŽEVALNI SEMINAR AO ZA OPERACIJSKO OSEBJE 2000- DAVOS

V mesecu decembru sem se na povabilo ge. Ann Murphy, direktorice za izobraževanje operacijskega osebja AO International, kot edina predstavnica Slovenije udeležila enotedenskega mednarodnega tečaja za operacijske sestre v Davosu. Tu je namreč sedež oziroma središče delovanja delovne skupine AO za proučevanje osteosinteze (AO International), v kateri so zdravniki, raziskovalci in inženirji, ki se ukvarjajo z vprašanji osteosinteze in razvijajo nove tehnike, instrumentarij in osteosintetski material.

Zdravniki se na tečajih AO v Davosu srečujejo že dolga leta, sestrsko srečanje pa je bilo tretje po vrsti. Pogoj za povabilo na tečaj so bile nekajletne izkušnje na delovnem mestu travmatološke oziroma ortopedske operacijske sestre in tekoče obvladanje angleščine. Namen oziroma cilj organizatorja pa je bil, da znanje in izkušnje, pridobljene na tečaju, koristno uporabimo in posredujemo v svoji ožji in širši okolici.

V okviru priprav na seminar smo si morale izbrati temo oziroma vsebino po lastnem izboru, opremljeno z diapozitivi, še bolje pa s pomočjo računalnika v programu Power Point. Navkljub vsem težavam v zvezi s pripravami sem se 10. dec. pridružila šestindvajsetim kolegicam iz vsega sveta, s katerimi smo potem preživele delaven, vendar nepozaben teden. Med celodnevnimi napornimi predavanji so organizatorji dobro poskrbeli za spremljevalne športne aktivnosti. Najbolj prijetno je bilo seveda smučanje

Preliminarni program predavanj, ki sem ga prejela že poleti, se v končni obliki ni spremenil. Teme so bile zelo zanimive, poudarek je bil

predvsem na načinih in možnostih posredovanja znanja in informacij. Rdeča nit seminarja je bila izvedba poučevanja; namreč koga, kaj in kako sploh učimo, kakšne tehnike poučevanja so na voljo, kako motivirati ljudi in kako zgraditi dobre medsebojne odnose. Kot pripomoček so bile prikazane razne oblike psiholoških testov. Ves čas je bilo naše sodelovanje zelo aktivno. Na zaključku vsakega predavanja smo pismeno sporočale svoje mnenje, pozitivno ali negativno. Tudi na koncu vsakega dneva smo pisale poročila o izkušnjah, ki smo jih pridobile tistega dne, odziv na to izkušnjo in namen, kaj bomo storile, spremenile ali izboljšale kot odgovor na to. Menim, da je naš organizator dobil s tem odlično povratno informacijo.

V okviru seminarja smo si ogledale tudi raziskovalni AO center, ki stoji na obrobju Davosa. Stavba iz zraka spominja na švicarsko čokolado Toblerone, v notranjosti pa obiskovalca preseneti najmodernejša tehnologija in oprema, nepregledna vrsta računalnikov in že spogledovanja z robotiko. Tedaj sem doumela hitrost razvoja osteosintetskega materiala.

V eni od dvoran centra AO smo prisostvovalle sestriški video-konferenci. Povezane smo bile z operacijskimi sestrami iz Anglije, Amerike in Avstralije. Izmenjale smo izkušnje o pripravah na tečaje AO v posameznih državah. Dan smo zaključile z idiličnim izletom s kočijami ob mesečini v prijetno švicarsko gostišče. Organizatorji so se resnično izkazali kot odlični gostitelji. Naslednji dan je sledilo novo presenečenje. Seznanili so nas, da bomo kot inštruktorice sodelovale na praktičnem delu zdravniškega tečaja. Naša pomoč pri uvajanju femoralnega povrtanega žeblja je bila zelo dobro sprejeta in na koncu so se nam oddolžili z glasnim ploskanjem.

Najtežja preizkušnja nas je čakala predzadnji dan. Naše predstavitvene teme po lastnem izboru niso imele take teže po vsebini, večji poudarek je bil dan načinu predstavitve. Ocenjevale smo dogovorjeni čas, vizuelne pripomočke in način interpretacije. Teme so bile zelo raznovrstne, povečini strokovne, nekatere pa vzete iz vsakdanjega življenja. Tudi moje preda-

vanje se je nanašalo predvsem na vsakdanje težave, s katerimi se srečujemo ob operacijski mizi. Predstavila sem vprašanje odstranjevanja implantatov, čigar lastniki so bili operirani bodisi v tujini ali drugih bolnišnicah.

Zadnji dan seminarja je potekal najbolj sproščeno. Minil je v pogovoru, kje vidimo sebe sedaj in v prihodnosti. Ali se čutimo ogrožene z razvojem novih tehnologij in robotike v operacijski dvorani. Postavljeno je bilo vprašanje, kaj je tisto, kar nas loči od tehničnega, ponavadi priučenega kadra, ki enako dobro upravlja z aparaturami. Ali bo potrebno spremeniti nekatere naše navade in kdaj bomo to storili? Ali bo okolica te spremembe opazila?

Pogovor smo zaključili z mislimi o tem, kakšne so naše vizije in kako jim sledimo.

Seminar se je končal s slovesnim skupnim banketom. Posloville smo se obogatene z dragocenimi izkušnjami, spoznanjem, kako pomembno je nadaljnje izobaževanje, spremljanje razvoja in seveda kvaliteten prenos znanja na mlajše generacije.

SCHERING

**NOVA
ZANESLJIVOST
V KONTRACPCIJI**

Mirena®

**Kontracepcija
za 21. stoletje**

- Zagotavlja izredno kontracepcijsko zanesljivost.
- Je praktična:
»Namestite in pozabite.«
- Menstruacije so blažje, krajše in manj boleče, zato se ženska bolje počuti.

V spomin

Petega decembra lani, v času adventa, v času pričakovanj nekaj najlepšega, rojstva Jezusa Kristusa, ko tudi vsak zase, za svoje pričakuje nekaj lepega, prevsem pa zdravja za vse, smo se na brežiskem pokopališču poslovili od kolegice, prijateljice Terezije Pangerčič - sestre Rezike. Tudi zanjo smo prosili in molili, da bi ji Bog podaril nemogoče ob znani diagnozi, a vendar človek upa, moli in prosi. Zaradi težke in krute bolzni se je morala posloviti in oditi tja, od koder ni vrnitve. Sestra Rezika Pangerčič, rojena Ban, iz Zgornjega Obreža pri Artičah v občini Brežice, se je rodila 19. julija 1938 v družini očeta čevljarja in mame gospodinje. Tam je preživela otroška leta skupaj s starši in obema bratoma ter še dvema sestrama. Nižjo gimnazijo je končala v Artičah, od koder se je vpisala v takratno bolničarsko šolo v Novem mestu. Po končani šoli se je zaposlila v Splošni bolnišnici Brežice kot bolničarka. Leta 1963 je prišla v službo v Zdravstveni dom Brežice. Leta 1971 se je vpisala v srednjo medicinsko šolo v Celju in jo leta 1974

tudi uspešno končala. Leto kasneje je že tudi vpisala podiplomski študij iz medicine dela. V ambulanti medicine dela, prometa in športa je delala tudi vse do upokojitve 1991. leta.

Ves čas aktivnega službovanja v Zdravstvenem domu Brežice je delala tudi kot zdravstvenovzgojna delavka, saj je sodelovala z zdravniki na vseh mogočih tečajih, ki so jih organizirali Rdeči križ, civilna zaščita itd. Kar nekaj let je poučevala zdravstveno vzgojo na trgoški šoli.

Kljub dvema otrokoma in zahtevni službi je tudi kot sestra veliko noči, nedelj in praznikov preživela v Zdravstvenem domu in še prej kot nočna sestra v bolnišnici.

Lepe spomine bomo ohranili nanjo, saj je bila požrtvovalna, delovna, pripravljena poslušati in pomagati pacientom ali sočloveku, in izjemna prijateljica.

Draga sestra Rezika, ohranili te bomo v lepem spominu. Hvala ti za vse tvoje prijateljstvo.

Kolegice iz Zdravstvenega doma Brežice

PRODAJNI PROGRAM

Bolniške postelje v raznih variantah

- kovinske ali lesene stranice
- enostavne ali z vso dodatno opremo (električni pomik ležišta)
- izdelava na podlagi vaših zahtev (barva in oblika stranic)

SOČA OPREMA

PROIZVODNJA IN PRODAJA
REHABILITACIJSKIH PRIPOMOČKOV D.O.O.

Linhartova 51, SI-1000 Ljubljana, direktor: +386 (0)1 437 44 07, prodaja: +386 (0)1 437 42 52, tajništvo: +386 (0)1 437 30 71, telefax: +386 (0)1 437 64 63

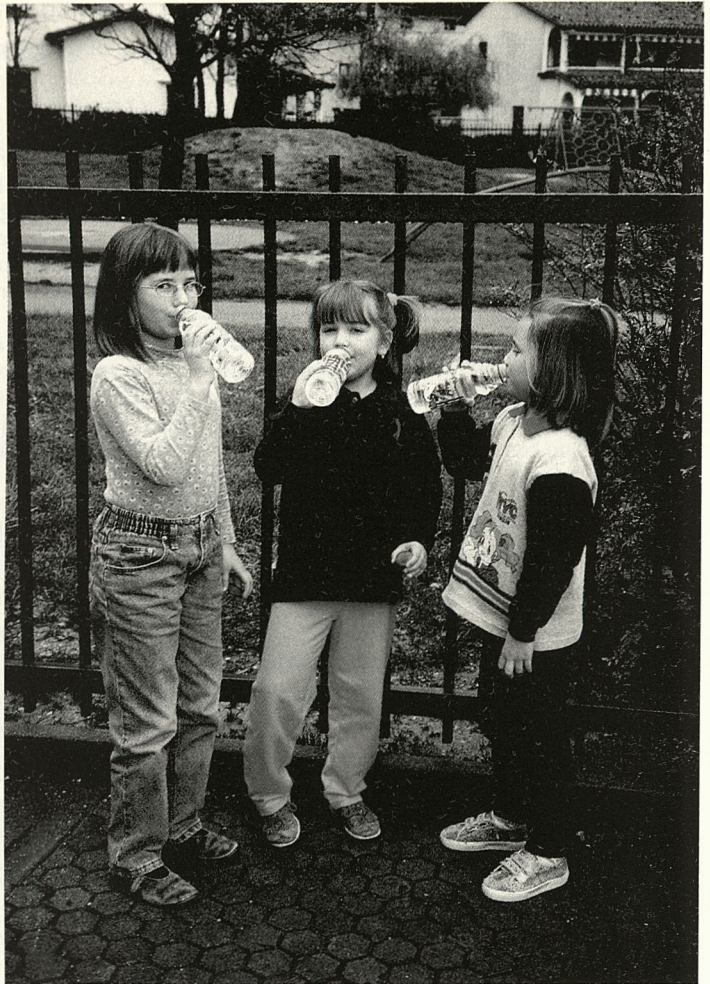
Ida Krapež

VODA JE ŽIVLJENJE

»Čista in prozorna tečem v vse domove, včasih nepokorna skočim čez bregove.« Ob Svetovnem dnevu vode, 22. marcu, je prozorno šumenje dragocene tekočine našlo svoj izliv v skupini Veverice, v Otroškem vrtcu Ob Hublju v Ajdovščini, ki je skupaj z Zdravstvenim domom v Ajdovščini in Osnovno šolo Ajdovščina iskala izvire, kapljice, čistost in pomen vode za življenje v skupnem projektu VODA JE ŽIVLJENJE.

Zaključek projekta in predstavitev z razstavo se je tako zlila v prijeten večer v Lavričevi knjižnici v Ajdovščini, kjer smo svetovni dan vode počastili na zanimiv in poučen način ter s Fuctalovo ustekleničeno vodo H2O nazdravili.

Marsikje po svetu je čista, prozorna tekočina, ki predstavlja poleg hrane osnovo za življenje, le še spomin. Naši deželci je še vedno dana v osnovni obliki kot čisto zlato, ki ga na marsikaterem izvirku še lahko zajamemo in popijemo, kar je drugod po Evropi in svetu že čista idila in prestiž. Kako ohraniti vodo čisto, kako jo ceniti in pravilno uporabljati, kako občutek zanjo vzbuditi že v majhnih otrocih? O pomenu, zdravju, doživljanju vode smo se pogovarjali tudi v skupini Veverice, kjer smo s 6 do 7 let starimi otroki zapluli na vsa vzgojna področja (likovno, jezikovno, plesno, glasbeno, z opazovanji v naravi...). Otrokom smo želeli približati pomen vode kot nenadomestljive tekočine za življenje, kot vir zdravja in njene uporabe v gospodinjstvu in pri osebni higieni, navajali smo jih na vsakodnevno pitje vode in opuščanje gaziranih pijač, jih opozarjali na pravilno umivanje rok in zob, spomnili na skrb za naravo in za ohran-

janje vodnih virov, spoznali smo različne vsebine o vodi in naši načine, kako bi se predstavili na temo: VODA in pokazali, kako jo doživljamo. Otroke je vse zelo zanimalo. V okviru projekta smo zbrali gradivo o vodi (pesmice, pravljice, uganke, deklamacije, slikovno gradivo in druge vsebine), ogledali smo si izvir, potok, reko. O pravilnem umivanju rok, higieni telesa, o umivanju zob, o odvijanju od pitja gaziranih pijač in o pomenu pitja vode so nas poučile Silva Vidmar, Tamarja Kofol in Katja Šoštarč (Zdravstveni dom Ajdovščina). Biolog Peter Valič nam je vodo na zelo zanimiv način predstavil z ekološkega vidika. Ogledali smo si tudi polnjenje vode v plastenke v Fructalu v Ajdovščini. Ob tej priložnosti nam je Fructal podaril dovolj plastenk vode, da jo bomo lahko pili na planinskih izletih.

Z vztrajnostjo in doslednostjo smo uspeli, da so otroci začeli piti vodo vsak dan ter jo pravilno uporabljati pri osebni higieni v vrtcu in doma. Menim, da so z mojo pomočjo in pomočjo vseh strokovnjakov, ki so nam pomagali, otroci spoznali, da je imeti ČISTO VODO velika vrednota, in da je tako treba ohranjati. Pri vsem tem pa naj poudarim, da so nam zelo

veliko pomagali starši. Mladi rod je potrebno vzgajati v duhu, da je VODA ŽIVLJENJE, pri tem pa odrasli ne smemo pozabiti, da smo se do narave dolžni primerno obnašati, da se bo čista voda ohranila, saj bomo le tako lahko pomagali generacijam, ki nam sledijo, in jih ne bomo pripeljali do katastrofe.

Nataša DEBELJAK

OBČUTILA SEM

Hodim po ozki, ovinkasti gozdni stezici, ki je brez svetlih kamenčkov, da bi mi kazali pot.

Pogled proti nebu mi odkrije oblak pri oblaku. Samo sivi, težki oblaki, kot da se bodo zdaj zdaj zgrnili nadme. Čutim se nebogljeno, izgubljeno v mračnem svetu, iz katerega ne vidim izhoda. Vem, da je nekje svetloba in radost, zato se ne predajam temi. Tavam in zgrešim na razpotju, vendar iščem dalje.

Nekje v tej tišini po naključju srečam človeka, samega, tavajočega po svojih potkah mračnega življenja. Pod temnimi vejami mogočne smreke, med gostim grmičevjem, iz katerega se vidi drobna ročica, se zdi nebogljen kot mlad srnjček, ki je ravnokar izgubil varno zavetje svoje mame.

Pristopim, pozdravim - odgovora ni. Še tista roka se v strahu skriva za trnjev grmiček. Želim, da se me ne bi bala, ne tista roka in ne njen lastnik. Roka strahu in bojazni, ne boj se! oprimi se moje, skupaj jima bo pot svetlejša. Moja želja je velika, iskrena in globoka, zato vem, da se bo uresničila. Že vidim prstek, dva, ... tu je roka in za njo se odkriva moj prijatelj v stiski. Dlani sta se oprijeli druga druge, odkrili sta, da nista sovražnici. Pogled je mehak, poln tople hvaležnosti in pozitivne naravnosti. Počasi se začnejo premikati tudi ustnice in pogovor steče v svetlejšo prihodnost. Občutim neznanško veličino svojega obstoja in šele ob pomoči drugim se tega dobro zavem. Majhne stvari so v dosegu mojih rok, znanja in srca in le te so včasih nekomu lahko vse, dar v danem

trenutku dobi. Zato občutim moč, s katero lahko spremenim svoj svet in svet ljudi, ki me potrebujejo ter s tem notranje izpolnjujejo.

In glej, tam iza bukovega drevja se vidi še ena roka, pa še ena, in ena glava, Zada je skoraj ducat ljudi, potrebnih pomoči. Tam z levega hriba prihajata dva betežna starčka, tam joče otrok in mati na drugi strani se vidi izgubljena v labirintu skrivnostnega gozda. Neko je prvi videl svetleči se kamenček, majhno markacijo ob vznožju strmega hriba. Zda je ostalim lažje hoditi za njim.

V tistem gozdu se ponovno sliši žvrgolenje ptic, stezice so jasnejše, žarek zlatega sonca je posijal na zbrane otroke matere zemlje in jim pokazal pot. Nihče od njih ni več ubog, ne v srcu, ne v duši, marveč zdravi pričakujejo jutrišnji dan.

Eno najodgovornejših poslanstev našega notranjega glasu je, ko se znaš dovolj potruditi, da prižgeš svojo srčno vžigalno vrvico in s tem plamen, ki širi prijetno, zdravilno toploto telesu in svetlobo ljudskemu umu. Za to poslanstvo občutim hvaležnost. Da sem to, kar sem, in da z vsem svojim bitjem zaslužim kdaj pa kdaj iz srca poslati snop ljubezni sočloveku, ki jo potrebuje.

Da bi kar najbolje vedela, kam, kdaj in kako pošiljati snop, je nujno potrebno dobro organizirano, vsebinsko polno strokovno srečanje. Pot postaja širša, trnje pa sproti odpada. Tako gremo zdravstveni delavci po poti, kjer lahko občutimo... kar bo na njej vsak sam izkusil.

Tatjana Dolinšek

OPIATI

(Opij, morfin, heroin)

OPIATI so skupno ime za droge, ki imajo podobne učinke in se pridobivajo z zarezovanjem vrtnega maka. Poleg opija vsebujejo še morfin, heroin, kodein. Pomirjevalni, uspavalni in protibolečinski učinki opija so znani že več kot 5.000 let in se v medicini še vedno uporabljajo. Leta 1803 so iz opija izolirali morfin, ki je od opija bistveno močnejši. V sredini 19. stoletja so znanstveniki iznašli injekcijo, kar je omogočilo še hitrejši vnos drog v telo. Leta 1874 so iznašli drogo HEROIN (Herodgrško močan), ki so jo v začetku uporabljali za zdravljenje opiatne odvisnosti. Kmalu so ugotovili, da povzroča enako odvisnost kot morfin in so jo nehali proizvajati. Širša raba opiatov se je pojavila konec 19. stoletja, ko so jih uporabljali v vojnah za lajšanje bolečin ranjenim sovjakom. Kmalu so ugotovili, da povzročajo močno odvisnost, ko so jih vojaki zahtevali tudi po ozdravitvi.

Osnovna sestavina heroina je opij, ki ga pridobivajo iz posušenega soka nezrelih glavic vrtnega maka (glej sliko). Iz surovega opija izločijo morfin, ki ga v medicini uporabljajo za lajšanje močnih bolečin. Z zelo enostavnim kemijskim postopkom pa lahko iz morfina dobijo heroin. Pogosto so heroinu primešane različne snovi, ki lahko posredno ali neposredno povzročijo številne bolezni, zastrupitve ali celo smrt. To so najpogosteje: mlečni sladkor, vitamin C, puder v prahu, čistila, kofein, amfetamini. Čim več je preprodajalcev, manjša je čistost heroina. Ker uživalci ne vedo, kaj heroin vsebuje, je vedno prisotno tveganje, da pride do prevelikega odmerka. Največ smrtnih primerov je zaradi prevelikega odmerka.

NAČINI UŽIVANJA HEROINA

Najpogostejše uživanje je intravenozno. Drogo je potrebno posebej pripraviti. Najpogostejši način je tak; heroin se (odmerek) da v žlico z malo vode, citronke, in se pogreje na ognju (vžigalnik, sveča). Ko zavre, se čez vatko (filter) potegne v brizgalko. Povprečni uživalec potrebuje dnevno približno četrtinko do enega

grama heroina, kar stane približno od 3.000,00 do 10.000,00 sit. Vbrizgavanje heroina v žilo je lahko zelo nevarno, zlasti v žile na vratu ali v dimljah. Veliko odvisnikov sčasoma porabi po več ur na dan, da najde primerno žilo. Večkrat celo zgrešijo ali vbrizgajo heroin v mišico, pogosto imajo abscese ali gnojne rane, včasih z zelo resnimi zapleti in je potrebna operacija. Veliko mladih na začetku heroin kadi - KADI pleh. To pomeni, da heroin segrevajo na koščku aluminijaste folije in ga vdihujejo skozi papirnat svitek. Ker je tak način vbrizgavanja dražji, kmalu preidejo na intravenozno uživanje.

UČINKI HEROINA

Vse vrste opiatov delujejo na človeka približno enako. Pomirjajo bolečino, lakoto, napetost, strah in nelagodje. »Flash« - je nekajminutni val ugodja, ki se širi iz trebuha po vsem telesu in povzroča občutek blaženosti. Najbolj intenziven je po vnosu v žilo. Potem nastopi stanje ugodja. »High« uživalci povedo, da se počutijo, »kot bi bil zavrt v vato«. Učinek traja nekaj minut in potem sledi več ur trajajoče stanje umirjenosti, zmanjšane občutljivosti in zaspanosti »COOL«. Značilnost vseh opiatov in tudi heroina je, da zelo hitro povzroča odvisnost. Psihično že ob prvem jemanju, fizično pa po nekaj dneh ali tednih rednega uživanja. Zelo hitro se razvije toleranca, kar pomeni, da mora uživalec vzeti več droge za isti učinek.

UČINKI HEROINA

- zožanje zenic,
- zaprtost,
- znižanje krvnega tlaka,
- zadržanost požiralnega refleksa,
- pridušeno dihanje,
- doživljanje blaženosti,
- sprostitve,
- občutek toplote po telesu,
- popustitev bolečin,
- okrepitev občutka varnosti in moči,
- nezanimanje zasvojenca za okolje,
- arogantnost,
- nenehno ukvarjanje z nabavo heroina.

ZNAKI UŽIVANJA HEROINA

- ozke zenice,
- splošna upočasnjenost,
- kinkanje in zaspanost,

- globok in slaboten glas,
- zmanjšana občutljivost na bolečino.

Redni uživalci zelo hitro shuššajo (ne čutijo lakote) ali jedo sladkarije. Pogled imajo spremenjen, zenice ozke, so upočasnjeni, prižigajo cigareto za cigareto, med tem ko kadijo ali govorijo, kar malo zaspijo, itd. Velikokrat starši najdejo drogo pri otroku in potem kličejo k nam ali na policijo, da povemo, katera droga je to. Po telefonu je težko ugotoviti, kaj v zavitku je. Ko jim povem, naj se o tem pogovorijo z otrokom in naj ga vprašajo, kaj je, večina v strahu in stiski pove: »Ne, to pa ne! Kako naj mu povem, da sem brskala po njegovih rečeh, itd.!«

Droga je droga in če jo kdaj najdete ali ne veste, kaj ste našli, se najprej pogovorite s svojim otrokom. Vsaka droga je nevarna, je pa res, da je heroin zelo nevarna droga, ker povzroča močno odvisnost, številne zdravstvene zaplete in prenos nalezljivih bolezni, hepatitis, HIV ob intravenoznem uživanju, celo smrt zaradi prevlekega odmerka. Kljub temu število uživalcev v Sloveniji narašča. Natančnega števila nimamo, ampak si vsi želimo, da bi odvisnih od drog bilo čim manj. Vsi, ki imate otroke, si verjetno kdaj rečete: »Samo, da drog ne jemlje, pa bo vse v redu.«

Naj vam zaupam skrivnost, tudi jaz imam dva sina in tudi mene je strah. In tudi jaz si to večkrat po tihem rečem.

*Literatura: A. Kastelic, M. Mikulan:
Mladostnik in droga*

EDUCY d.o.o., Ljubljana

Vas vabi na seminar iz ciklusa
PSIHOLOŠKI TEMELJI ZDRAVJA
z naslovom

RAZVOJNE, STAROSTNE IN GENERACIJSKE ZNAČILNOSTI ZDRAVJA IN OBOLEVANJA

13. junij 2001 v Ljubljani,
Rožna dolina c. XV/14
(Galerija in kavarna GRAD)

PROGRAM:

9.00 - 11.00

prof.dr. JANEK MUSEK

Generacijske in starostne razlike kot faktor zdravja
Zdravje in bolezni v različnih razvojnih obdobjih

11.00 - 11.30

odmor

11.30 - 13.30

mag. FRANC PROSNIK

Psihološki in osebnostni vidik zdravja in obolevanja v otroštvu

Psihološki in osebnostni vidik zdravja in obolevanja v puberteti in adolescenci

13.30 - 15.00

odmor za kosilo

15.00 - 17.00

mag. FRANC PROSNIK

Psihološki in osebnostni vidik zdravja in obolevanja v odraslem obdobju

Psihološki in osebnostni vidik zdravja in obolevanja v starosti

KOTIZACIJA za slušatelja na seminarju znaša 16.990,00 SIT, v ceni JE všteti 19% DDV. POPUSTI so navedeni v Katalogu dodatnega strokovnega izobraževanja 2001, str. 5. V kotizacijo je vključena udeležba na seminarju, gradivo s povzetki predavanj in osvežitve s kavo in pijačo v prvem odmoru. Nakažete jo lahko na ŽR: 50102-601-278100 po prejemu računa.

PRIJAVE sprejemamo pisno, po faksu ali telefonu: EDUCY d.o.o., Rožna dolina c. XV/14, 1000 Ljubljana

tel.: 01 423 44 46, faks: 01 423 44 47.

Zaradi omejenega števila udeležencev Vas prosimo, da nam svojo prijavo čimprej sporočite.

"BABIŠKA"

Sestra Marija, s poklicem babice in štokljke pa že pretiravate!

SOSED

"Dober dan sosed. Vaša hruška pa lepo cveti. Kako pa kaj rodi?"
"Odvisno od tega, kako pazite na svoje otroke!"

IDEJA

"Natakar, prosim, prinesite v mojo hotelsko sobo zjutraj dva zajtrka in steklenico penine!"
"Da, gospod Golob, želite še kakšno pre-

senečenje za svojo ženo?"

"Zelo dobra ideja. Prinesite eno lepo razglednico z znamko!"

OBLJUBA

"Marija, kdaj se poročiš z Jožetom?" "Leta 2002!"
"Zakaj pa ne letos?" "Za letos sem že obljubila Marjanu!"

REKLI SO - DA BI SPREMINJALI SVET IN LJUDI!

Večjih stvari ne doseže, kdor zanemarja manjše.

Rimski rek

Sreča ne pride sama, ampak jo delo za roko pripelje.

Ruski rek

Naša največja veličina ni v tem, da nikoli ne pademo, temveč, da se vsakokrat pobereмо.

Konfucij

Pristno prijateljstvo se rodi, kadar je tišina med dvema človekoma prijetna.

Dave Tyson Gentry

ZA VAŠ NASMEH IN ŠE KAJ VEČ se trudi PETRA KERSNIČ

NEKAJ MALEGA NASVETOV ZA LASTNO ZDRAVJE

Humor je sladkor življenja. Toda, koliko je v prodaji umetnih sladil!

Trilussa

O NASMEHU DRUGIČ

ALI JE SMEH ZDRAVILO? DA, SMEH JE NARAVNO ZDRAVILO IN JE ZDRAV!

Predpisuje ga lahko vsak!

Količina je neomejena!

Praviloma nima stranskih učinkov!

Je precizna mišična vaja - kakor jogging na mestu!

Vpliva na izločanje žlez z notranjim izločanjem!

Pod vplivom smeha popustijo krči in napetosti!

Smeh pospešuje dihanje in delovanje srca - pospeši se krvni obtok, poveča se prekravljenost tkiv!

Človek z nasmehom je privlačnejši, ima sijočo in gladko kožo!

Smeh pomaga oziroma izzove razpoloženje, ki človeku omogoča učinkovitejšo dejavnost in pripomore k uspešnosti.

SMEH VZPODBUJA TELESNO, DUŠEVNO, SOCIALNO, DUHOVNO IN ENERGIJSKO BLAGINJO POSAMEZNIKA, SKUPINE IN DRUŽBE!

DAN BREZ NASMEHA JE IZGUBLJEN DAN!

»Sto nasmehov na dan je enako pol ure veslanja ali igranja tenisa!«

Težko je povedati, kako zelo pridobi ljudi prijazna in vljudna beseda!

Cicero

Nasvete pobira in zbira Petra Kersnič

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA S PODROČJA KONTINUIRANE ZDRAVSTVENE NEGE

INŠTITUT ZA VAROVANJE ZDRAVJA REPUBLIKE SLOVENIJE

OD 9. DO 11. JULIJA 2001

Ponedeljek, 09.07. 2001

- 8.00-9.00 Registracija udeležencev
- 9.00-9.15 **Pozdravne besede**
prim. Metka Macarol-Hiti, dr. med. - direktorica Inštituta za varovanje zdravja
- 9.15 - 9.30 **Zdravstvena nega včeraj, danes in jutri**
Petra Kersnič, prof. zdr. vzg.
- 9.30 - 10.15 **Bistvene naloge kontinuirane zdravstvene nege**
Majda Šlajmer-Japelj, viš. med. ses., univ. dipl. soc.
- 10.15-10.45 **Zdravstvena nega in patronažno varstvo v republiki Sloveniji (1990-1999):**
Renata Razboršek, viš. med. ses.
- 10.45- 11.00 Odmor
- 11.00-11.45 **Naloge zdravstvenega doma pri zagotavljanju kontinuiranega zdravstvenega varstva**
prim. Anton Židanik, dr. med., direktor ZD Maribor
- 11.45-12.30 **Zdravstvena nega v osnovnem zdravstvenem varstvu**
mag. Bojana Filej, viš. med. ses., univ. dipl. org.
- 12.30-13.15** Kontinuirana zdravstvena nega v patronažnem varstvu
Tatjana Geč, viš. med. ses., univ. dipl. org.
- 13.15-14.30 Odmor
- 14.30-16.00 **English concept of organisation of the continuous nursing care**
Margaret F. Alexander, Chairman-National Board for Nursing Health
- 16.00-16.30 Odmor
- 16.30-17.00 **Uvod v skupinsko delo**
Livio Kosina in Tatjana Geč, viš. med. ses., univ. dipl. org.
- 17.00-18.00 **Delo v skupinah: kontinuirana zdravstvena nega pri nas, kritični pristop in predlogi izboljšav v osnovni zdravstveni dejavnosti**

Vodje skupin: Majda Šlajmer-Japelj, Margaret F. Alexander , Marija Bohinc

Torek, 10.07. 2001

- 9.00-11.00 **Delavnice:**
Nalezljive bolezni, ki so pomembne pri zdravstveni negi (zakonodaja, aids/HIV, bolnišnične okužbe in rezistenca MV)
prim. dr. Alenka Kraigher, dr. med., mag. Maja Sočan, dr. med.
- 11.00-11.15 Odmor
- 11.15-12.45 **Predstavitve projekta:**
Hospital Redevelopment as a catalyst to whole systems community regeneration.
Becky Malby Head of Corporate Development,
The Nuffield Institute for health University of Leeds
- 12.45-13.30 **Pričakovanje in vloga zdravstvene nege v bolnišnicah**
Polona Zupančič, viš. med. ses.
- 13.30-15.00 Odmor
- 15.00-15.30 **Uvod v skupinsko delo**
Polona Zupančič, viš. med. ses., Andreja Peternelj viš. med. ses.
- 15.30-17.30 **Delo v skupinah: kontinuirana zdravstvena nega, kritični pristop in predlogi izboljšav v bolnišnični dejavnosti**

Vodje skupin: Becky Malby, Polona Zupančič, Marija Peternelj

Sreda, 11.07.2001

- 9.00-9.45 **Zdravstveni informacijski sistem**
mag. Tit Albreht, dr. med.
- 9.45-10.30 **Računalniška podpora, zbiranje podatkov zunajbolnišničnega zdravstvenega varstva**
mag. Mitja Rogač, univ. dipl. ing.

- 10.30-11.00 Odmor
- 11.00-11.45 **Informacijski sistem v zdravstveni negi**
mag. Bojana Filej, viš. med. ses., univ. dipl. org.
- 11.45-12.30 **Večparameterski hierarhični model evalvacije organizacijsko informacijskega sistema patronažne zdravstvene nege**
Dr. Olga Šušteršič
- 12.30-14.00 **Dostop do strokovnih informacij z računalniško podporo: delavnica**
Tatjana Berger, univ. prof. biol.
- 14.00-14.15 Sprejem zaključkov

SPLOŠNE INFORMACIJE:

Prijavo za udeležbo na poletni šoli pošljite na naslov **Inštitut za varovanje zdravja, Trubarjeva 2,1000 Ljubljana - Renata Razboršek - z dokazilom o plačilu**. Število udeležencev je omejeno na 40 oseb, zato je rok prijave do 4. 6. 2001

Kotizacijo v višini 37.500 sit nakažite na ŽR IVZ 50100-603-41773, **sklic na številko 00 901-2001 po 01.07.2001**.

Udeležba na poletni šoli se šteje kot strokovno izpopolnjevanje za napredovanje.

Kontaktna oseba za vse informacije v zvezi s prijavi je Renata Razboršek, tel. 01 4 32 32 45, E-mail Renata.Razborsek@ivz-rs.si, faks: 01 23 23-955

**Slovensko društvo HOSPIC, Poljanska c. 6, Ljubljana
prireja enodnevni seminar**

UPANJE V ČASU HUDE BOLEZNI

v petek, 8. junija, v dvorani poslovne stavbe Krke, Dunajska 65, Ljubljana

Program:

- 8.00 - 9.00: Prijava in vpis udeležencev**
9.00 - 9.15 Pozdrav in uvod
9.15 - 13.00: Kaj pomeni upati v brezupnem stanju?

Obstaja razlika med upanjem po preživetju in po duhovnem upanju na eni strani in realnostjo na drugi. Lažno upanje izvira iz nerealnih pričakovanj in strahu pred izgubo, bolečino in trpljenjem. Kako pomagamo človeku, da postane upanje drža, ki vključuje pogum za soočanje z resnico? Kakšen je pomen upanja v najtežjih trenutkih?

13.00 - 14.00 Odmor za kosilo

14.00 - 16.30 Od realnosti k upanju - Resnica ob bolniški postelji

Kako pomagamo človeku prepoznati in sprejeti njegovo lastno resnico? Resnica namreč odkriva razsežnosti, ki jih diagnoza ne pozna, zato je še kako pomembno naše ravnanje in odnos do bolnika. Pomen nebesednih in simbolnih ravni komunikacije.

16.30 - 17.00 Vprašanja in odgovori, zaključek seminarja

Predavatelj dr. Franco Rest je profesor za socialno filozofijo / socialno etiko in dekan na Visoki šoli za socialno delo v Dortmundu. Je tudi eden izmed ustanoviteljev hospicev v Nemčiji (Nordheim-Westfallen) Objavil je številne publikacije, med njimi mnoga znanstvena dela, predvsem s področja raziskovanja spremljanja umirajočih, ustanavljanja gibanja hospic v Nemčiji in mejnih etičnih vprašanj ob začetku in koncu življenja.

Seminar bo potekal v nemškem jeziku, za prevod bo poskrbljeno.

Kotizacija znaša 10.000 SIT, za študente 5000 SIT

Informacije in prijave na telefon: 01/ 433 93 69

Slovensko združenje za zdravljenje bolečine
in
Zavod za razvoj paliativne oskrbe, Ljubljana

Vljudno vabita na

SEMINAR O LAJŠANJU BOLEČINE PRI TEŽKO BOLNEM,

ki bo 8. in 9. junija 2001 v Splošni bolnici Maribor, Mala predavalnica, 16. etaža.

PROGRAM:

Petek, 8. junija:

- 16.00 - 16.30 **Možnosti lajšanja hude bolečine**, dr. Slavica Lahajner
16.30 - 17.00 **Reševanje problemov ob zdravljenju bolečine v ambulanti na Onkološkem inštitutu v Ljubljani**, Mira Logonder
17.00 - 17.10 **Odmor**
17.10 - 17.50 **Ocena bolečine**, dr. Marija Godec
17.50 - 18.20 **Doživljanje bolečine težko bolnih pri zdravstvenem osebju: praktična predstavitev delavnice o odnosu osebja do svojih bolečin in vpliva na razumevanje hude bolečine bolnika**, dr. Urška Lunder
18.20 - 18.30 **Diskusija**

Večerja

Sobota, 9. junij:

- 09.00 - 09.30 **Vloga medicinske sestre protibolečinske ambulante pri vodenju kontinuirane analgezije na domu**, Dragica Vadlja
09.30 - 10.00 **Povezovanje patronažne službe z ambulanto za zdravljenje bolečine v Celju**, Magda Berložnik
10.00 - 10.15 **Odmor**
10.15 - 10.45 **Zdravljenje bolečine pri težko bolnem in doživljanje zmot (Opis dogajanja ob bolniku)**, Tatjana Žargi
10.45 - 11.00 **Diskusija**
11.00 - 11.45 **Česa se ob zdravstveni negi hudo bolnih učimo o bolečini in o nas samih**, Marica Jamšek, Ida Semenič in Nada Jež-Pavlin
11.45 - 12.00 **Diskusija**

Kosilo

Verifikacija programa pri Zbornici za zdravstveno nego je v postopku. Kotizacija za dvodnevni strokovni program, ki vključuje prigrizke v odmorih, večerjo v petek in zaključno kosilo v soboto, znaša 5.000,- SIT. Znesek lahko nakažete na račun: SZZB Nova KBM št.: 51800 - 620-00016/05-1258117-0030096. Prijave sprejemamo do 1. junija 2001 na naslov: dr. Nevenka Krčevski, Odd. za anesteziologijo, Splošna bolnica Maribor, Ljubljanska 5, 2000 Maribor.

Informacije dobite pri dr. Nevenki Krčevski, Slovensko združenje za zdravljenje bolečin, na telefon: 02 321 15 36, ali pri gospe Amili Adrovič, Zavod za razvoj paliativne oskrbe, Ljubljana, na telefon: 01 425 64 50.

Dobrodošli.

PRIJAVNICA ZA STROKOVNA SREČANJA

Zavod (podjetje) _____

Poštna številka in kraj _____

Ulica in hišna številka _____

Zavezanec za DDV DA NE (obkrožite) - Davčna številka _____

Telefon _____ Kontaktna oseba: _____

Prijavnica za strokovno srečanje v kraju _____ dne _____

z naslovom _____

Organizator _____

Prijavljamo naslednje udeleženske/ce:

IME IN PRIIMEK

DELOVNO MESTO

Št. članske izkaznice

IME IN PRIIMEK	DELOVNO MESTO	Št. članske izkaznice
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Kotizacijo z DDV v višini _____ tolarjev smo nakazali:

- Na žiro račun ZDMSZTS št.. 50101-678-48641 sklic na številko 00 120 + SM (št. sekcije)
nakazilo izvedeno dne _____
- Z gotovino na dan seminarja
- S čekom na dan seminarja

Datum prijave _____ Žig ustanove: _____ Podpis odgovorne osebe: _____

Dr. Barbara Borec, Anica Križman

Obiskali smo mednarodni sejem Zobozdravstvene opreme I D S v Koelnu od 28.03. do 31. 03. 2001

Podjetje Korum in turistična agencija Andy tours sta organizirala strokovno ekskurzijo v Koeln na IDS.

Prvi dan sta nas z avtobusom pripeljala v Bonn, kjer smo prenočevali.

Naslednji dan smo si v spremstvu vodičke Lidije ogledali koelnsko Katedralo in staro mestno jedro ter še imeli čas za nakupovanje. Stolnica (Dom) je ena največjih gotskih zgradb na svetu. Gradili so jo 6 stoletij in njene lepote so se ohranile do danes. Prva kolonjska prihaja tudi iz tega mesta.

Tretjega dne smo obiskali sejem.

V 13. in 14. hali so razstavljali opremo z vsega sveta.

Predvsem sem se opredelila na preventivno področje in omenim naj samo nekaj najpomembnejših stvari iz preventive.

Učinkovitejši, manjši avtoklavi za nasadne inštrumente. UZ čistilci so manjši in zmogljivejši ter različnih barv.

Veliko je bilo stojnic z različnimi zobnimi ščetkami in pastami. Večina izdelkov se dobi tudi v Sloveniji.

Opisala bom nekaj izdelkov, ki sem jih dobila v

preizkušnjo.

Mehke zobne ščetke Lactona, ki jih proizvajajo na Nizozemskem.

Zobna pasta Sensodyne - dvojni sistem za občutljive dlesni in zaščita proti kariesu ter zobna pasta Paradontax s fluorom, za dlesni, ki so zelo vnete.

Tu sta še zobni pasti Salviagalen F in Thera med 2 v 1.

Ščetke za čiščenje ortodontskih aparatov, implantatov, zobne nitke - navadne in za čiščenje protetičnih nadomestkov, električne in UZ ščetke itd.

Modelčki, ki prikazujejo poškodbe in bolezni obzobnih tkiv in zob ter mnogo mnogo drugih stvari.

V zgodnjih večernih urah smo se polni vtisov vrnili v Bonn, kjer smo si ogledali še staro mestno jedro.

Četrti dan smo se vračali v domovino. Ob Chiemseeju smo se z ladjico popeljali na otok Herrnsel, kjer stoji eden od treh prečudovitih gradov Ludvika Bavarskega.

V poznih večernih urah smo se utrujeni, a vendar polni bogatih vtisov vrnili v Ljubljano.

Majda Šlajmer Japelj

MOBILNOST ZA ZDRAVO STAROST

19. in 20. marca 2001 smo v Kolaborativnem centru SZO za primarno zdravstveno nego organizirali praktikum za medicinske sestre, ki se srečujejo s starostniki v okviru svojega dela. Vodila ga je ga. Lilli Ruegg, medicinska sestra iz Švice, ki v organizaciji Pro Senectute vodi telovadne skupine starostnikov.

V zdravstveni negi je ena od osnov našega dela tudi spoznanje, da moramo delovati v kakršnih koli okoliščinah, da ne moremo čakati na idealne, pogosto predrage in za mnoge nedostopne rešitve. Tisto, kar je praviloma vedno in povsod, so strokovno znanje, etična zavest in motiviranost.

Naš praktikum je to potrdil. Medicinske sestre

se srečujejo s starimi ljudmi v lokalni skupnosti in v različnih zdravstvenih in drugih ustanovah. Za ohranjanje mobilnosti niso potrebni posebni fizioterapevtski in fiziatrični kabineti, niti posebna orodja.

V praktikumu smo uporabljali velike in male žoge, balone, palice pa tudi ročaje metel, mehke žogice, ki jih naredimo sami, prav tako elastične vrvi, spletene iz nylonskih nogavic, plesali smo in za vaje primerne dihanja tudi zapeli.

Vse je bilo zelo preprosto, a vendar je vsaka vaja zasnovana na strokovnih spoznanjih o osteomuskularnem sistemu, o vprašanjih z ravnotežjem, s koncentracijo, dihanjem...

Pomembna funkcija take telovadbe je tudi socialna, saj povezuje ljudi, jih druži in tudi najresnejšim in otožnim pričara nasmeh na lica, pogosto tudi dobro voljo in smeh.

Praktikum je imel še eno nalogo: opozoril nas je, da se moramo ob tem, ko gradimo teoretski akademski vrh stroke, zahtevni menedžment, mednarodno klasifikacijo in informatiko, vedno znati vrniti tja, od koder smo se lotili/e the velikih nalog - h konkretni zdravstveni negi.

Na svetu si, da gledaš sonce.
Na svetu si, da greš za soncem.
Na svetu si, da sam si sonce
in da s sveta odganjaš - sence.
(Tone Paviček)

ČESTITAMO

Stanki VOZLIČ - diplomirani medicinski sestri

Vesni KROF - diplomirani medicinski sestri

za uspešno opravljeno diplomo na Visoki šoli za zdravstvo v Mariboru.

Medicinske sestre in zdravstveni tehniki Doma Lukavci.

THE 23RD INTERNATIONAL CONGRESS OF PEDIATRICS
THE 2ND INTERNATIONAL CONGRESS ON PEDIATRIC NURSING

Pediatrics The IPA World Congress of Pediatrics

Second Announcement and Call for Abstracts

September 9-14, 2001, Beijing, China

Theme: Challenges in Child Health in the New Millennium

Slogan: Healthy Child, Healthy World

<http://www.shinamed.com.cn/pediatrics>

CASE CARE MANAGEMENT

WHO NEEDS IT

5th International Care/Case Management Conference

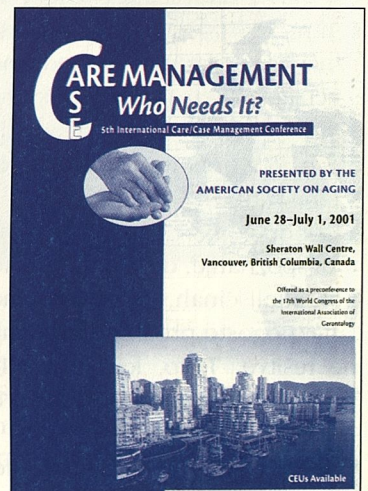
Presented by the American Society By Aging

June 28-July 1, 2001

Sheraton Wall Centre, Vancouver, British Columbia, Canada

Offered as a preconference to

The 17th World Congress of the International Association of Gerontology

MEDINFO2001

»Towards Global Health - The Infomatics Route to Knowledge«

INTRODUCTORY BROCHURE

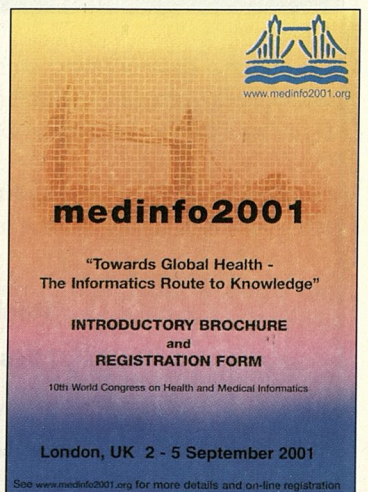
and

REGISTRATION FORM

10th World Congress on Health and Medical Informatics

London, UK 2 - 5 September 2001

See www.medinfo2001.org for more details and on-line registration

Več informacij o srečanjih v tujini dobite na sedežu Zbornice - Zveze

Čisto udobje.

Nova Tosamina pregrinjala za pregledovalne mize so izredno mehka in prijetna na dotik. So iz netkanega blaga - vlaknovine - ter namenjena enkratni uporabi.

Pregrinjalo iz vlaknovine 60 x 200 cm v roli, 25 kosov.
Pregrinjalo iz vlaknovine 70 x 200 cm v roli, 25 kosov.
Pregrinjalo iz vlaknovine 50 x 50 cm v roli, 100 kosov.
Pregrinjalo iz vlaknovine 60 x 50 cm v roli, 100 kosov.
Pregrinjalo iz plastificirane vlaknovine 60 x 50 cm v roli, 100 kosov.

Za naročila in podrobnejše informacije se obrnite na vašega distributerja ali pokličite telefonsko številko 01/72 14 611.
www.tosama.si

 TOSAMA

ISO 9001 GMP

cetirizin

LETIZEN[®]

tablete po 10 mg

- za sezonski in celoletni alergijski rinitis, kronično urtikarijo in druge alergijske bolezni
- varen tudi pri dolgotrajnem zdravljenju
- zadostuje 1 odmerek na dan

*Naj bo pomlad spet
najlepši letni čas.*

Skrajšano navodilo

Indikacije. Zdravilo je namenjeno za preprečevanje in zdravljenje (ublažitev simptomov) sezonskega in celoletnega alergijskega rinitisa, kronične urtikarije in drugih alergijskih bolezni. **Odmerjanje in uporaba.** Priporočeni dnevni odmerek za odrasle in otroke, starejše od 12 let: 1 tableta. Otroci, stari od 6 do 12 let, z več kot 30 kg: dvakrat po ½ tablete; z manj kot 30 kg: ½ tablete na dan. Bolnik lahko jemlje zdravilo pred jedjo ali po njej z malo tekočine. Čas jemanja (zjutraj oz. zvečer) lahko prilagodimo bolnikovim potrebam. **Kontraindikacije.** Preobčutljivost za sestavine zdravila in za hidrokortizon. **Previdnostni ukrepi in opozorila.** Zdravilo dajemo previdno in v zmanjšanem dnevnem odmerku bolnikom z okvarjenim ledvičnim delovanjem, bolnikom na hemodializi in bolnikom z okvarjenim jetrnim delovanjem. **Nosečnost in dojenje.** Zdravila ne dajemo v prvih treh mesecih nosečnosti. V poznejših mesecih nosečnosti ga predpišemo le, če je to nujno potrebno. Zdravilo se izloča v materino mleko, zato med zdravljenjem odsvetujemo dojenje. **Interakcije.** Med sočasnim jemanjem cetirizina in teofilina (zlasti odmerkov, večjih od 400 mg) lahko zaradi zmanjšanja očistka pride do povečanja serumske koncentracije in relativnega predoziranja cetirizina. **Stranski učinki.** Večina stranskih učinkov, o katerih so poročali bolniki med zdravljenjem s cetirizinom, je bila blaga ali zmerna. V kliničnih preizkusih, nadzorovanih s placebom, je bila pogostost prekinitev zdravljenja s cetirizinom zaradi stranskih učinkov podobna kot pri zdravljenju s placebom. Najpogostejši stranski učinki zdravila so zaspanost, utrujenost, omotica, suha usta in glavobol. Redkeje se pojavijo šibkost, slabost, bruhanje, bolečine v trebuhu, driska, zaprtje in povečan tek. **Način izdajanja.** Samo na zdravniški recept. **Oprema.** Zloženka z 20 filmsko obloženimi tabletami po 10 mg cetirizina. 4/2000.

Podrobnejše informacije
so na voljo pri proizvajalcu.

Krka, d. d., Novo mesto
Šmarješka cesta 6
8501 Novo mesto